Жіночий Світ

K.A.

WOMAN'S WORLD

Ч. 11 - 12 ЛИСТОПАД - ГРУДЕНЬ 1958

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік IX Лист.-Грудень, 1958 Ч. 11-12

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редаґує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 791 Winnipeg, Man., Canada
Ціна одного числа — 35 ц.
Річна передплата в Канаді, в ЗДА й інших країнах $3.50, піврічна $2.00. Річна передплата в Англії і Австралії 1½ ф. штерл., у Франції 900 франків.
Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol. IX Nov.-December, 1958 No. 11-12

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada.
Edited by Editorial Committee.
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 791 Winnipeg, Man., Canada
Single copy — 35 c.
Yearly subscription in Canada, U. S. A. and other countries — $3.50
Half year subscription — $2.00
Yearly subscription in Great Britain and Australia — £1½
in France — 900 francs.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, Post Office Department, Ottawa.

ЗМІСТ

Обгортка Катерини Антонович

ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

АНГЛІЯ:
Federation of Ukrainians in Great Britain
78, Kensington Park Road
London W. 11, England

ФРАНЦІЯ:
Mme Anna Pasternak
16, Rue de V Diamant
Paris 13
France

АВСТРАЛІЯ:
Mrs. Ivanna Durbak
489 Melbourne Rd.
Newport, Vic.
Australia

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК IX ЛИСТОПАД - ГРУДЕНЬ, 1958 Ч. 11 - 12 (107 - 108)

ВАСИЛИНА ВЕРГУН-МОДРИЦЬКА

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД

ЯК ВОНИ ІШЛИ У БІЙ КРИВАВИЙ
З КРІСОМ У РУКАХ,
ТО ЛИСТОПАД — МОВ КИЛИМОМ
СТЕЛИВ ЛИСТЯМ ШЛЯХ.

ЛЮБКА ХЛОПЦЯ, ЯК ПРОЩАЛА,
КАЗАЛА: "НЕ ЗАБУДЬ!"
А МАТИ СИНА СЛІЗНО НАУЧАЛА:
— "ГЕРОЄМ, СИНУ, БУДЬ!"

МІСТА Й СЕЛА ПРИВІТ ЇМ СЛАЛИ:
— "ЩАСЛИВА ВАМ ПУТЬ!
ВИЗВОЛЯЙТЕ РІДНУ УКРАЇНУ
ІЗ ВОРОЖИХ ПУТ!"

* * *

І ТЕПЕР ТАКОЖ ПРИЙШОВ ЛИСТОПАД
І ЛИСТЯЧКОМ МЕТЕ,
ТА НЕ ЙДУТЬ БІЙЦІ ПО НЬОМУ,
БО ВЕРЕМ'Я НЕ ТЕ.

ХОЛОДНИЙ ВІТЕР ТЕПЕР ВІЄ —
МОГИЛИ БЕЗ ХРЕСТІВ,
ПРЕДКІВ ЗГАДУЮТЬ ОНУКИ
І ЧЕКАЮТЬ ВОЛІ ДНІВ.

НЕЗАБУТНЯ ПОДІЯ

(СОРОКЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ)

Цього року святкуємо роковини Листопадового Зриву з особливою величчю. Це ж 40-ліття незабутньої події в житті українського народу Західньої України.

Сорок років тому, 1 листопада 1918 року рано-вранці замаяв на ратуші городу Львова блакитно-жовтий український прапор, символ народження нового вільного життя у своїй державі.

Чи може бути щось кращого в житті як здійснення вікового ідеалу — національно-державне визволення нації? Чи може принести нації щось більше радости і щастя як проголошення волі для неї?

Тому й не диво, що невимовні почування радости і щастя огорнули ввесь український народ у Західній Україні.

Українські жінки сприйняли цю переломову хвилину в історії свого народу може ще з більшим духовим піднесенням. Це ж бо їх чоловіки і сини ціною власної крови, а то й життя здобули волю.

І хоч ця воля не тривала довго, то боротьба за неї не переривається до сьогодні. Вона триває далі. Світла і невмируща пам'ять про борців Листопадового Чину осталась навіки в серцях українського народу. Вона гартує душі, кріпить сили та наповняє серця вірою і надією на утривалення Славного Листопаду в усіх українських землях.

Українська жінка глядить з певністю в майбутнє. Це ж вона ховає наслідників листопадових борців.

Вони ростуть і дожидають днів Нового Листопаду.

ЛІДІЯ ЛУГОВА

ЖМУТОК СПОГАДІВ ПРО ОЛЕНУ СТЕПАНІВНУ

Лигко, як мак, кругом козак,
Душа стрілецька завзята.

Час-до-часу беру в руки старий родинний альбом зі світлинами, які перебули зі мною всі воєнні й післявоєнні мандрівки й тарапати і які вдалося мені зберегти, як найдорожчий скарб із давно минулих днів. Переглядаючи недавно сторінки альбому, мій погляд спинився на старій, дещо полиняній під подихом минулих літ, світлині двох наших Усусусів — жінки й мужчини. Це світлина Олени Степанів з її покійним братом Ананієм, званим Наньцьом. Я думаю, що ця світлина є унікатом, бо ще ніколи не бачила її відбитки в ніякому журналі. Щоб зберегти світлину для майбутніх поколінь, передаю її для поміщення у "Жіночім Світі", а одночасно постараюся коротенько перенести на папір те, що в моїй пам'яті збереглося зі спогадів про цю славну нашу жінку. Це маленький жмуток спогадів про її дитячі літа та про її працю після першої світової війни. Про її воєнні подвиги в нас вже досить багато писалося і їх торкатися не буду.

Олена Степанів походила зі старого священичого роду. Її батько, отець Іван Степанів був довгі роки парохом села Заболотці біля Бродів. Там зростала молоденька Галя зі своїм братом Наньцьом під доглядом їх матері, жінки рідких чеснот, яку впродовж усього життя пані Олена дуже любила й цінила. Весь свій вільний час після смерти батька і брата вона проводила зі своєю матір'ю в Заболотцях. Будучи ще малою дівчинкою, я виростала в домі мого дідуся і бабуні в Суховолі біля Бродів. Там часто зустрічалася з іменем Олени Степанів, бо мій дідусь, о. Михайло Олексишин, парох Суховолі, був її хресним батьком і з родиною Степанових лучила його велика приязнь. Також моя покійна мати часто розказувала мені про спільні гри і забави з Галею Степанів. Мати розказувала: "Коли приїздила до нас Галя, то ми, діти, всі нею дуже тішилися, бо тоді добре йшла забава. Вона ніколи не любила бавитися ляльками, ані сидіти в хаті. Вона забирала нас на простору леваду і ми обов'язково мусіли з нею бавитися війни, в якій Галя була нашим старшиною, хоч я з моїм братом Ярославом були старші, а молодші наші сестри зовсім підпадали під її волю і прикази. До такої 'війни' звичайно вбиралася Галя в стрій мого брата, щоб наслідувати справжнього мужчину. Часто ми від цього 'мужчини-старшини' ховалися аж на дзвіницю, так її боялися, але це були наші улюблені забави, на які ми ждали аж до другого її приїзду, або повторяли нашу "війну", коли поїхали з нашими батьками до Галі в гості".

Олена Степанівна зі своїм братом Ананієм (Світлина з 1915 р.)

Швидко та безжурно проминули дитячі літа й Олена Степанів почала ходити у Львові до державної семінарії, яку закінчила з відзначенням. Весь час впродовж шкільних літ брала лекції гімнастики, яку вона дуже любила. Гімназійну матуру доповнила у Відні і там також студіювала філософію.

Замолоду Олена Степанів була дуже гарна. Коли зголосилася до команди УСС то командант із-за краси не хотів прийміти її до війська, до транспорту, що виїздив зі стрільцями зі Львова до Стрия. Вона аж окружною дорогою дісталася до УСС, які тоді були на Закарпатті. В стрілецькій сотні загал стрілецтва відносився до неї завжди з належною пошаною. Дуже швидко одержала вона ступінь хорунжого і срібну медалю 2-ої кляси за хоробрість. Коли попала в ворожий полон під Лисовичами, опинилася аж у далекому Туркестані в Ташкенті і з цього часу написала вона свій спогад. Після вибуху російської революції в 1917 р. завдяки Червоному Хрестові в Петрограді переїхала через Фінляндію, Швецію, опісля кораблем до Німеччини. Під час її подорожі через Фінляндію і Швецію збудила вона велике зацікавлення серед жіноцтва обидвох країв, головно жіноцтва Фінляндії, яке завзято боролося з ворогом свого краю.

Воно вислало спеціяльно своїх жінок кореспонденток, щоб її сфотографували та відбули з нею інформативні розмови про Україну. В їхніх журналах появилися численні світлини Олени Степанівної, — жінки-борця з України. Про це згадав докладно сотник Осип Навроцький у своїй статті "Українське жіноцтво в боротьбі за волю України". Між іншим він пише так:

"Дорога Степанівної через Фінляндію і Швецію була тріюмфом не тільки для неї, але і для України, яка почала формувати своє власне життя". Про неї складали в нас пісні й вірші*), її світлина появилася була на поштових марках.

На світлині Олена Степанів з її рідним братом, якого вона відвідала в 1915 р. в старшинській школі. Брат Ананій (Наньцьо) згинув під час польсько-української війни на мості в Журавні на стійці. Його тлінні останки були спроваджені до Заболотець. Часто коли я їхала з Бродів до Львова і переїздила через Заболотці, бачила його могилу і високий хрест на краю цвинтаря, над яким були похилені дві білі плакучі берізки. Це Олена Степанів посадила їх незабутньому братові, щоб тужно шуміли на його могилі, а сільські діти і молодь приносила йому польові квіти, які він так любив за життя. Там часто можна було бачити постать страдальної матері, яка стратила була зовсім зір з плачу за синомодинаком, що лежав під дубовим хрестом.

З Оленою Степанів я зустрілася у Львові в гімназії СС Василіянок, — вона була моєю вчителькою географії. Хто з тодішних учениць собі її не пригадує? Звичайно ходила убрана в скромному береті і хутряній куртці з завжди рішучим, милим личком і погідними очима, якими вміла дивитися на нас, малих дівчаток, як вчителька і мати. На годинах навчання її енерґія проявлялася в кожному русі й ми не могли подумати про якісь навіть найменші пустоці. Її виклади з географії були ясні, завжди з означенням на мапі, наші лекції ми вивчали з нею на годинах. Олена Степанів визначалася, як рідко який вчитель у наших часах, винятковою справедливістю. Це був характер прямо-лінійний, без найменшої облуди. Всі учениці за те її любили та шанували.

Чи Олена Степанів була щаслива в подружньому житті, трудно на це питання було б відповісти. Жила з сином одинаком, який одержав по матері красу. Останній раз, як я з моєю матір'ю бачилася з нею, весь час оповідала нам про сина, який мав тоді 7—8 років. Коли моя мати запиталася його, як він називається, то він її виспівав всі свої імена, а мав їх аж три: Ярослав, Ананій, Іван. Ще й сьогодні собі пригадую як дуже щиро вона з нами прощалася, головно з моєю матір'ю, подругою дитячих забав, і як вона її щиро цілувала. Мені аж дивно було, що в моєї пані вчительки з гімназії і колишнього вояка стільки серця. Ця стріча була моєю останньою з Оленою Степанів і її сином, при якому вона доживає тепер свого віку, — ця повна посвяти для своєї батьківщини жінка, — борець за кращу долю України — славна Олена Степанівна.

*) Зразок одного вірша подаємо нижче. — Ред.

НАСТУП СТЕПАНІВНОЇ В КАРПАТАХ

Коло Тухлі славні гори,
Поросли лісами,
Там вороги три місяці
Крились перед нами.

Там крилися три місяці,
Лилась кров невинна
І згадати історія
Ті гори повинна.

Гора Чирак і Маківка
Повік незабуті, —
Там Соколи боролися
І Січи невгнуті.

Там то наступом до бою
Ішла Степанівка —
Не знайдеться у Европі
Дівчина їй рівна!

Іде сміло, в руках зброя,
Панна, як лелія;
"Ідім вперед, стрільці мої,
На вас — вся надія.

Ідім сміло в бій завзятий,
То рідна землиця!
Перед нами — ось дивіться,
Як москаль валиться!"

Пішли сміло на багнети,
Маківку зайняли,
Полягло їх там сто сорок, —
Свого доконали!

Рознеслася по всім світі
Велика новина,
Що в бій ідуть з ясним крісом
Козак і дівчина.

"Вістник Союзу Визволення України"
Відень, 1915 р.

ІВАННА ЧОРНОБРИВЕЦЬ

КОНҐРЕС МІЖНАРОДНЬОГО ЖІНОЧОГО СОЮЗУ В АТЕНАХ

(З УСТ ЧУЖИНКИ)

З рамени німецької жіночої організації в Мюнхені відбулась доповідь на тему: "Країни розвитку і Европа". Це був перегляд, радше враження німецької делеґатки, п. Ірми-Лотти Геслер-Езер з 18 Конґресу Міжнародного Жіночого Союзу, що відбувся в Атенах в днях від 20 до 30 серпня цього року. На цю доповідь були запрошені також жінки інших національностей, в тому числі й українки, які з особливим зацікавленням прислухались до інформацій про Конґрес, насвітлюваний устами чужинки.

Цьогорічний Конґрес в Атенах був ґрандіозний. На ньому були заступлені жінки майже всіх країн світу. Біла, чорна, жовта раси. Перед очима змінювались різні овали облич, одежа мерехтіла всіма кольорами райдуги. Тут же і шедеври останнього слова европейських мод поруч традиційних стилевих строїв найрізноманітніших східніх національних одягів і прикрас. Молоді, красуні та убілені сивиною мудрости різних професій і станів жінки. Панівними мовами на офіційній частині Конґресу були англійська і французька. Але доповідачка відзначила, що більшість присутніх делеґаток перфектно не володіла ні одною, ні другою.

Першим питанням, що стояло в програмі Конґресу було: "Жінка в Парляменті і в місцевих управах".

Як правило — жінка в Парляменті — це поодиноке рідкісне явище. Пояснення до цього таке, що жінки, мовляв, узагалі, і особливо в країнах Орієнту, не так обізнані в політичнім житті, як мужчини.

В резолюціях Конґресу числом 51% голосів запало рішення такого порядку. Мовляв, під цю пору жінки ще далеко стоять від того, щоб репрезентуватись у Парляменті. Однак це явище бажане і потрібне. Щоб осягнути цю мету, жіноцтво мусить більше вчитись, вишколюватись, аби відповідно виконувати таку високу місію нагорі у своїй державі чи країні.

Хоч у багатьох східніх країнах проведено емансипацію жінок та в небагатьох країнах пощастило жінкам дістатись до високого державного становища. Тільки на Філіпінах жінка посідає становище губернатора, також по лінії науковій там визначилась талановита жінка-лікар. Представлена в Парляменті також жінка в Турції. На Цейльоні — одна жінка визначилась у правничому фаху. Багато вже жінок зі Сходу мали можність одержати високу освіту в Европі.

Але були на Конґресі і такі делеґатки, що в своїх країнах не займаються інтеліґентною роботою, а продають на базарах городину або рибу, як напр. у Ніґерії, Гаїті, або взагалі знають лише чорну працю. Але ці жінки є свідомі, розумні від природи і, так би мовити, є також провідними жінками своїх країн.

Отож, жінки Сходу прокидаються від свого віковічного сну. Це підкреслила представниця Гаїті. "Нас, — говорила вона — жінок, у Парляменті немає, зате є ми всюди в краєвих управах і всюди маємо вплив на справи".

Другою проблемою для розв'язання на Конґресі було про однакову освіту для хлопців і дівчат. Розуміється, що для европейських країн це самозрозуміле явище, але для східніх країн — є це каменем спотикання.

Великою перешкодою тому стоять релігійні закони магометанської віри, які, в зв'язку з цим, треба було б в основі своїй порушувати. На Гаїті, Ямайці і в інших країнах, подекуди і в европейських, як ось в Італії, освіта для дівчат нарівні з хлопцями не є перспективною, бо трудно й часом неможливо після закінчення учбового закладу знайти молодим людям — юнакам працю за фахом. Для дівчат же це майже неможливо.

Та сама делеґатка з Гаїті з великим запалом промовляла з цього приводу. "В своїй країні ми хоч і бідні, і мало у нас можливостей для освіти жінок, все ж таки ми хочемо вчитися, хочемо розвиватися і хочемо, врешті, бути такими, як жінки в Европі!"

Третьою точкою Конґресу було питання: "Працюючі жінки". Цим питанням затривожені всі жіночі організації всього світу, бо воно пов'язане з вихованням дітей і доросту.

Щораз кількість працюючих жінок збільшується. Того вимагають і державно-суспільні пляни і приватні господарсько-розрахункові мотиви. Впровадження жіночої рівноправної праці в економіку країни руйнує нормальний сімейний уклад, створює важкі родинні відносини. Здана на призволяще дітвора дезорганізується, розкладається, молодь пускається на розпусту і проституцію, загрожена поважними хоробами і передчасною смертністю.

Дуже гостро це питання насвітлювали делеґатки Чіле, Пакістану, Ісляндії, Італії, Японії і інших.

Майже не до розв'язання постало питання родини в південних країнах. Гаряче підсоння прискорює статеве дозрівання, яке приносить з собою багато клопотів. Таким чином, одруження молодих людей відбувається уже в 15 років. Пов'язані шлюбом, ці, майже діти, ще не в змозі створити для себе забезпечення повної життєвої екзистенції. Тому ці молоді пари примушені лишатись при батьках. Та-

ким чином творяться багаточисельні родини. В багатьох східніх країнах, в тому числі і в Арабських, техніка ще не стоїть на високому рівні. Роботу знайти важко, але й маючи таку-сяку працю, не можна, за усталеними старими традиціями, відділятись від батьків, бо це означає розбиття родини, руйнування старих, віками усталених традицій. А життя в таких обширних багаточленних родинах не є ідеальне і потребує багато чого до поліпшення. Знов же для молоді неодруженої створюються важкі конфлікти.

Говорилось на Конґресі про оплату жіночої праці нарівні з чоловіками. Трудноші в цьому ховаються в однаковій і неоднаковій роботі. Але й однакової з чоловіками низької оплати треба було б добиватися, щоб вона була основно переглянена.

Доповідачка спинилась далі на більш кольоритних виступах присутніх делеґаток, а також поділилась своїми враженнями приватного порядку з представницями Орієнту.

Зі здивованням оповідала п. Геслер-Езер про делеґатку з Ямайки, яку її уряд відрядив у світову подорож. Ця жінка з острова має побувати в усіх країнах світу з метою збагачення себе видимими осягами цих країн. При чім представниця Ямайки виявила особливу охоту побувати і в Москві, щоб, мовляв, побачити на власні очі країну, яка так скоро з аґрарної перетворилась на індустріяльну, а друге, щоб повчитися в СССР, як треба завойовувати світ і так ефектовно на нього впливати.

Коли їй опонували, що вона мало чого побачить у правдивому світлі і що революція за Залізною Заслоною привела до страхітливої диктатури, несправедливого винищення мільйонів безневинних людей, ця гостро спостерігаюча, кмітлива півмуринка свідомо чи несвідомо захищала всі заходи СССР.

Делеґатка з Канади говорила про свою велику важку дійсність. В Канаді жінки часом працюють більше, ніж чоловіки. В канадійськім Парляменті жінок небагато, зате є їх більше в краєвих управах і, власне, там місія жінок виявляється в тому, щоб приводити мужчин "до здорового розмислу".

На Філіпінах — докладала їхня представниця — найздібнішим і найділовитішим мужчиною є жінка.

Отак ділилось жіноцтво всього світу своїми осягами, прагненнями, своїми недоліками в суспільними житті.

Загальне враження з Конґресу лишилось у німецької делеґатки таке: жінки Орієнту повні свідомости свого сучасного становища. Вони, ці жінки, відверто признаються: "ми — такі і такі", але вони прагнуть кращого, багато знають про свій рід, розумні, спритні, кмітливі, спостережливі. Тримаються з природною гордістю, повні відповідальности і труднощів свого майбутнього шляху.

"Европейці в масі своїй мають ресентименти до колоніяльних народів — говорила Лотта Геслер-Езар — але ці країни розуміють своє становище і інтуїтивно підтримують одна одну".

Отже, стало ясно. Тепер треба, щоб европейці допомагали морально й матеріяльно країнам Сходу. ЮНЕСКО і інші організації мусять подумати, якими способами фінансово підтримати ці економічно відсталі країни. А жінки Европи мають тримати тісніший зв'язок з жінками Орієнту.

На запитання, чи була присутня на Конґресі делеґація українок з-поза залізної заслони, доповідачка поінформувала, що Україна не вислала своїх представниць, але на Конґресі була одна українка з Парижу, тільки вона не промовляла.

Наприкінці прелеґентка заакцентувала своє враження з милої щирої гостинности грецького народу і їхніх жінок. З захопленням говорила також про увагу грецької королеви до провідних діячок 18 Конґресу Міжнародного Жіночого Союзу.

ВІДЗНАЧЕННЯ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ НА МІЖНАРОДНІЙ ЖІНОЧІЙ ВИСТАВЦІ В НЮ ЙОРКУ

Пані Олена Лотоцька, довголітня голова Союзу Українок Америки та містоголова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій була окремо відзначена почесною медалею в праці для людства на 35-ій з черги річній Міжнародній Жіночій Виставці, відкритій у Ню Йорку 3-го листопада ц. р. Пані Лотоцька була одною з 5-ох жінок, відзначених у цьому році на цій виставці "за видатну службу одній расі — людству".

В програмовій книжці виставки поміщена знимка п. О. Лотоцької, як теж деякі біографічні дати і список заниманих п. О. Лотоцькою постів у наших громадських організаціях.

Після одержання медалі п. О. Лотоцька виголосила коротку промову, зазначуючи, що це високе відзначення ділить зі своїми співробітницями і з цілим членством СУА. Відзначування визначних жінок за їх непересічні заслуги в різних ділянках їх праці є звичаєм Міжнародної Жіночої Вистави від 1922 року. Українка була відзначена перший раз цього року.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Як треба усміхатися

"УСМІХНИСЯ!"

"СМІЙСЯ, НЕ ДИВЛЯЧИСЬ НА ВСЕ!"

Такі гасла ми бачимо, читаємо і чуємо щодня, скрізь і всюди.

Усміхнене обличчя — чи то була би вродлива панна, чи семидесятилітня бабця, чи мала дитина — завжди всім до вподоби. Надутих не люблять. Навіть самі вони себе не люблять. Натомість, на усмішку відповідають усмішкою.

Хто ж не хоче, щоб до нього усміхались?! Хто не прагне любови, приязні, симпатії, або хоч ілюзії цих почувань у формі приємної усмішки?! Отож, усмішка дуже важлива. Це — головна прикраса вашого обличчя, важливіша навіть від зачіски та фарби до уст.

Особливо велике значення має усмішка для жінок. Коли нахмурений мужчина ще так-сяк може підійти під категорію "заклопотаних інтелектуалів", що їм бракує часу не тільки на усмішку, а навіть і на перевірку жінчиних витрат на капелюшки, то неусміхнена жінка ні до якої іншої категорії не підійде, окрім категорії відьм із Лисої Гори.

Не хочете? Усміхайтесь! Скрізь, завжди, при різних оказіях. Ось кілька прикладів:

Як чарівно посміхається Елеонора Рузвелт, танцюючи "скверденс", даючи пікантні політичні інтерв'ю і — навіть розмовляючи з совєтськими ведмедями!

А звичайні жінки, такі, як ви та я?

Посміхається жінка до свого чоловіка, вималювавши хату після 8-ми годинної праці на фабриці.

Не менш звабливо посміхається інша жінка до свого чоловіка, який, прийшовши з бюра, швиденько прибрав хату, збігав до крамниці, наварив їсти і подав їй вечерю на канапу, де вона спочивала після денної втоми.

Посміхається секретарка до свого шефа, хоч характер усмішки залежить від різних обставин: від того, чи шеф старий, чи молодий, товстий чи худий, високий чи присадкуватий, одружений чи вільний, а також від присутности сторонніх осіб.

Усміхається вдова на похоронах, не забуваючи підмалюватися для фотографій.

Більше того: намагається усміхатися жертва нещасливого випадку на вулиці, коли її фотографують всюди присутні репортери.

А ВИ?

Певно ж, що й ви усміхаєтесь. А тому ось вам кілька правил для правильного всміхання.

1. Усміхатися не так легко, як ви думаєте, і ви в цім переконаєтесь, прочитавши до кінця всі правила. Звичайне розсування уст в напрямку до вух чи в якім іншім напрямку ще не означає справжньої усмішки і може часом більше пошкодити, ніж допомогти. Деяких артисток з Голивуду відкинули саме за те, що вони не вміли усміхатися. Одну із них звільнили за невсміхання взагалі. Вона вперто намагалася тримати монополію на тип невдоволеної вередухи, і злі язики пустили чутку, що в неї фальшиві зуби. Коли ж артистка відмовилась усмішкою спростувати "качку", контракт був ліквідований.

Отже, не будьте заповажними, а навпаки, весело усміхайтесь, навіть якщо і справді маєте штучні зуби.

2. Не посміхайтеся з а в и с о к о: це робить зморшки біля очей. Така усмішка, між іншим, була головною перешкодою на початку фільмової кар'єри Мерилін Монро, ще коли вона була чорнявою. Посміхатися та ходити (в горизонтальнім напрямку) навчила її не мама, а вчителька драматичного мистецтва.

3. Не усміхайтеся з а н и з ь к о, бо це спричинює подвійне, а то й потрійне підборіддя. Так сміялась Джуді Ґарланд, і ви ж бачите, що із неї вийшло. Тепер усі кажуть, що вона затовста, і навіть судові процеси не можуть в цьому допомогти.

4. Не смійтесь з а ш и р о к о, бо це розтягує уста аж до вух. Через це деякі дами мусять малювати лише ближчу до центра половину уст, а решту запудровувати.

5. Не відкривайте з а б а г а т о верхні зуби. Крім небезпеки показати необачно зачеплену об зуби фарбу, це ще й загрожує зморшками на переніссі. З усіх хибних усмішок ця — найбільш небажана.

6. Усміхайтесь б а г а т о о б і ц я ю ч е, але очі зберігайте серйозні, щоб ваш співрозмовник не бачив у них ґарантії. Ефект такої усмішки нагадує морозиво всередині гарячого печива і завжди має добрий успіх.

7. Не робіть к о к е т л и в о ї усмішки, коли говорите із поштарем, кельнером чи старою бабусею, особливо ж, своєю свекрухою. Цю зброю треба берегти для більш важливої нагоди і не вживати там, де вона може пошкодити.

8. З усіх своїх усмішок одну п р и б е р е ж і т ь д л я с в я т к о в о ї н а г о д и і не вживайте її в кожен день. У день свята вберіть ту особливу усмішку разом із своїм найкращим кришталевим намистом — і ви будете сензацією вечора.

Якщо, перечитавши ці поради, ви пересвідчитеся, що вони вам непотрібні, то ви справді в м і є т е сміятись! Тоді смійтесь собі на здоров'я без жадних пересторог. Інші ж мусять трохи повправлятись перед дзеркалом, щоб не стати ще не в старих літах веселим, зморщеним печеним яблуком.

АННА ФРАНКО-КЛЮЧКО

ЗЕМНІ ЗОРІ

В давніх часах, коли ще на небеснім просторі не являлись ані спутніки, ані літаючі тарілки — люди, як тільки западали сумерки, звертали очі на небо, шукаючи за зорями, місяцем.

Оці небесні світила були вірними провідниками для подорожніх на суші й на морі.

Ними займались чорнокнижники й віщуни, читаючи в них долю своїх володарів, з ними також зв'язували щастя в любові чарівних придворних красунь.

Славні астрологи вивчали як найдокладніше, нераз і все своє життя, їх положення і мандрування на небі, і зазначували спершу примітивними, а потім що раз то більш удосконаленими приладами всі рухи зір. А коли на небі появилася нова зоря, як це сталось кільканадцять літ тому, ввесь світ схвилювався цією подією. Про цю нову появу писали довго й докладно в газетах і журналах, а астрономи передавали один одному свої спостереження про неї.

У нас, в Україні, місяць і зорі мали велике значення. Від зір числили час хлібороби, а місяць вказував їм коли зачинати працю в полі і коли кінчати. Подорожні, чи то козаки чи чумаки, поглядаючи на зорі, находили дорогу в безкраїх степах, а за ходом сонця означували найдокладніший час.

Вже змалку дітвора по селах і хуторах училась розпізнавати на небі зорі, їх хід і угрупування та одні перед одними хвалилися своїм знанням. А старі бабуні оповідали своїм унучатам чудні казки про місяця князенка, про благодійне сонечко, що живе в золотім замку й кожного ранку виходить із-за золотої брами, там далеко, де стовпи підпирають небо, щоб звеселити землю, та про зорі самоцвіти, що тихої ночі падають з неба і летять у безвісти.

Сонце, місяць і зорі оспівував наш нарід віддавна у своїх піснях. Хлопець порівнював свою милу до ясної зіроньки, а дівчина і в радості і в тузі зверталась до місяця, як до свого приятеля покровителя.

В давнину були небесні світла славлені, величані на рівні з богами!

Та сьогодні, коли мільйони мінливих ламп освічує міста, містечка й дороги та кидає ярке світло на обличчя прохожих, ніхто й не думає звертати свої очі вгору, на небо і любуватись зорями. Високо підвішений ліхтар легко заступить місяця, що сумно поглядаючи на землю, криється ніяково за хмари.

Зорі і місяць відійшли під виключне посідання і досліджування астрономів

І чого ж властиво тратити людям час, подивляючи і любуючись божеською красою зірок, коли куди легше й вигідніше засісти в фотелі в кімнаті при електричнім світлі та любуватись земними зірками — чи то в телевізії чи в люксусово виданих журналах. А їх з'являлось і з'являється незчисленне багатство, менших і більших, менш і більш блискучих. Судьба їх майже така сама, як тих, що на небі. Вони з'являються на овиді, розгоряються красою, манять і чарують, щоб з часом згаснути і зчезнути безслідно . . .

Але це не біда. На місці одних з'являються другі. Число їх безконечне. Тільки тут і там з'являється зірка, що чи то красою, чи іншими прикметами, або життям повного світла і тіней вибивається понад усіх і звертає на себе увагу всього світу.

Ось хоч би фільмова зірка Елізабет Тейлор, жінка незрівняної краси і жіночої принади, що її славлять найгарнішою жінкою у світі. Її небуденна краса брунетки з синіми волошковими очима піднесла її на найвищий щабель слави.

Але це не був вершок її здобутків. Амбіція красуні не була вповні заповолена. Вона забажала бути королевою.

Її третє подружжя з фільмовим продуцентом М. Тоддом піднесло її до вершин, про котрі до цього часу не сміла мріяти ні одна земна зірка. Тодд енергійною рукою взяв зовсім у своє посідання її красу і славу. Обсипав її самоцвітами і дав їй життя повне багатства, розкоші, люксусу. І в той час, коли британська королева Єлисавета святкувала тріюмф у ЗДА, проїжджаючи вулицями Ню Йорку, обсипувана мільярдами папірців, що злітали з вікон мов сніг, Елізабет Тейлор тут же недалеко святкувала тріюмф як королева краси і слави.

Та одним замахом, мов кришталььна чаша, цілий палац її щастя розбився в дріб'язки в хвилині, коли М. Тодд знайшов смерть у літаковій катастрофі.

Але чи справді вона з його смертю стратила все? Лишився маєток, лишилася краса, а Ліз, відбувши законом приписаний смуток, розцвіла наново. З повною силою і новою енергією кинулась у життя здобувати нове щастя. Та чи здобуде його?

Киньмо поглядом на другу земну зірку, що вже довший час звертає на себе увагу всього культурного світу і не даром. Це Інгрід Бергман, до котрої ми, як до уроджениці Швеції, почуваємо багато сантименту. Вона ж живий спогад про наших колишніх предків основателів Русі-України, що вийшли зі спільної Батьківщини

Знаменита артистка,, що в свою майстерну гру на екрані вкладала стільки сили і правдивого переживання, що захоплювала до забуття всього, що було поза нею.

Зріст її слави і поводження подивляли всі.

Подивляв її також італійський режисер Р. Роселіні. Пізнавши її скромну й чисту душу, при цім амбіцію і великий талант артистки, зумів за-

хопити її ідеєю створити величавий фільм на Стромболі, заховавши уміло свій власний плян.

Фільм вийшов невдатний, а Берґман за свій екстраваґантний крок заплатила важкою життєвою поразкою і трагедією.

Ніхто їй не співчував, бо вину її "упадку" приписано всеціло їй, а те, що в Голивуді є щоденною подією, привело обурення "морального" світу і її безпощадно обкидано болотом і камінням. Життя з Роселіні переконало її, а заразом і покарало за її фальшивий крок. Навіть троє дітей не змогли злагіднити цієї трагедії, можливо навіть, що її збільшили, бо прив'язали її до чоловіка, що не підходив їй ані характером ані вдачею.

Здавалось, що ця ясна зоря померкне всеціло, але товчок до її відродження вийшов від самого виновника.

Своїм останнім скандалом з пані в Індії дав Роселіні правдиву підставу до повного розчарування Інґрід і розлуки з ним. Освободившись з-під його впливу, вона скорим кроком повертає з депресивного стану і приголомшення на дорогу оздоровлення.

Вона вертається на фільмову сцену, а її гра запевнює їй нову славу, нове поводження. Блиску і щастя додасть їй нове подружжя з багатим чоловіком, що дасть їй піддержку і зрозуміння.

Ми можемо бажати їй успіху і щастя, бо вона перейшла гірку школу життя, багато навчилась і настраждалась.

* * *

Зачисляти принцесу Марґарету до земних зірок, а ще до того до ґрона екранових зір здавалось би великим абсурдом, але часом противності в суті речі мають багато подібности.

З давніх літ з туманного, фантастично-казкового дитинства, ще донині стоїть перед очима принцеса-королівна, що на тлі казок виросла й жила в нашій уяві немов жива.

Ще до нині пам'ятаємо як така казка зачинається: "Був собі король і королева, а в них була донечка королівна на причуд гарна, а коли виросла, жила вона в кришталевім замку на скляній горі за сімома важкими дубовими брамами. Страшний семиголовий змій пильнував входу до цього замку. Слава про прекрасну принцесу ходила по всьому світу, і одного разу під'їхав під гору з кришталю на золотом прибранім коні молодий королевич — рицар, пробив золотим списом змія та здобув руку прекрасної принцеси..."

І ми хотіли б сьогодні бачити нашу принцесу, як не таку, то хоч подібну як у казці.

Та сьогодні не такий час. Принцеса від дитинства виставлена на погляди мільйонів людей, її світлини бачимо майже кожного дня всюди, її життєпис читають у всім світі поступнево з її ростом. Тим більше стало зростати зацікавлення нею, коли вона стала підростати. Кожний її крок, кожний рух точно описані, скритиковані, тисячі й тисячі цікавих очей слідкує за нею. З ким вона говорить, з ким танцює, до кого усміхнеться, але не тільки це, навіть її внутрішні найтаємніші переживання є темою різних калькуляцій і здогадів, а в висліді слідкувань і обсервацій постає багато правдивих і неправдивих історій серед людської товпи.

Тисячі рефлекторів, немов на найбільш славну фільмову зірку, звернені на неї, щоб задокументувати кожний її рух, кожний прояв життя. Вона виставлена на видовище для ненаситних цікавих очей. і ми можемо співчувати їй і сказати: "Бідна принцеса" . . .

На кінець можна б ще згадати Ріту Гейворт, що своєю грою як принцеса Сальоме піднеслася на вершини слави кінової зірки, а одружившись з індійським принцом Алі Ханом, стала справжньою принцесою, що надало їй більшого блиску і розголосу. Але вона не роджена бути принцесою. Своїм характером і поводженням осталась і на далі кабаретовою танцюристкою, якою вона зачала свою кар'єру. Її поява в розкішнім замку Алі Хана була фальшивим звуком.

З наведених прикладів бачимо, що життя слави і блиску земних зірок коротке і проминаюче, але й на той короткий час вони в силі стягнути на себе увагу людства і затемнити світло зір на небі.

Та чи зможуть? Небесні зорі незмінно величні, недосяжні, мерехтять на далекім небозводі, холодно поглядаючи на змагання людей. Тільки місяць став у великій небезпеці. На його личеньку видно великий смуток, а ясної ночі котяться з його очей великі сльози одчаю

З хвилиною, коли в музею в Москві виставлено на показ спутніка і московські баби з тупим подивом стали вдивлятись у нього, настав для місяченька важкий час. Раз-у-раз один за одним з собакою і без собаки зриваються з землі оті спутніки та летять просто на нього, щоб загарбати його в посідання. Сьогодні-завтра вийде наказ всемогутньої партії по всьому світу величати спутніка і тільки спутніка, бо місяць це буржуазна видумка. Закохані молодята будуть виглядати не місяченька, а блискучого спутніка, а дівчина, вийшовши на ворота, затягне зі щирого серця пісню: "Ой вийди вийди срібний спутніку..."

В нинішнім часі можна всього сподіватися.

ЛІТЕРАТУРНІ ВЕЧОРИ СОЮЗУ УКРАЇНОК ВІКТОРІЇ В АВСТРАЛІЇ

Літературні вечори Союзу Українок Вікторії набирають традиційного характеру. Ціль познайомити загал з визначними українськими жінками. У Вечорах СУВ беруть участь не лиш старші громадяни, але й молодь. Останньо відбулася доповідь п. Дубів про Людмилу Старицьку-Черняхівську. Проф. Нитченко доповнив літературну частину реферату. У дискусії (пп. Фітьо, Шемет, Яськевич, Булка і Нагірний) підкреслили виховне значення реферату.

НАШ ПАТРОНАТ

(ГІДНИЙ ПРИКЛАД НАСЛІДУВАННЯ)

Перечитуючи сторінки альманаху Організації Українок Канади ім. О. Басараб "На службі рідного народу", принагідний читач довідується і думаю, що й переконує себе, що як не як, а 25-літня діяльність нашої організації у своїй багатогранній тематиці охоплює також і одну чи не з найбільш важких і всьому українству дорогих, а саме ділянку рідного шкільництва. Не місце тут підтверджувати цього факту краще, як це й зроблено в альманаху, де змістовні, річеві звіти й знімки зі шкіл і садочків говорять самі за себе. Одначе тому, що може не всі Відділи, як ось напр. і наш не подбали, чи то може зі скромности, чи може із-за браку місця в книзі помістити докладніші дані про вклад праці і гроша для допомоги рідного шкільництва, уважаємо за потрібне і доцільне подати до відома ширшого загалу нашого громадянства також і наші намагання зберегти український молодняк для України, підсилюючи його прагнення до вивчення українознавства, як морально так і матеріяльно.

Обдаровування дітей доповнюючої школи в Білефельді подарунками з дотацій висланих Відділом ОУК з Монтреалу, Кв.

А виглядає воно ось як: добігає вже 6-ий з черги рік, як наша зв'язкова до Фонду Допомоги Українців Канади, п. М. Стецина передала нам патронат над "Доповняючою Школою" в Білефельд (Німеччина). Тодішня голова Відділу ОУК, п. А. Білик і секретарка, п. О. Весоловська, за згодою членства приняли цей патронат. В перших місяцях вислано було щось кілька пакунків з одягом, але відтак показалось, що цього роду допомога не має більшої вартости. По одержанні інформацій від управи школи, рішено висилати місячно по $18.00. Крім цієї постійної дотації, призначувалось ще по $15.00 й по $20.00 на ялинку. За час нецілих ще шести років кошти удержання цієї школи винесли менш-більш $1.000. Опікунками патронату були: п. М. Стецина (кілька місяців), п. О. Весоловська (1 рік), п. О. Кальба (3 роки), п. А. Лебідь (1 рік), а цього року є нею п. О. Сторожук. Гроші на дотацію складають членки з добровільного оподаткування по $1.00, чи 50 центів місячно, а в випадку бракуючої решти суми патронки добувають їх своїм хистом і підприємчивістю. Ось напр. п. А. Лебідь розпродувала в мин. році косметики з фабрики "Beauty Seal" д-ра Ониськова, з чого цей добродій призначив поважний відсоток на дохід патронату і з цього місця складаємо д-рові Ониськовому сердечну подяку і побажання здоров'я і щастя в житті і праці. Інколи довелось п. А. Лебідь побігати по знайомих і також деяку кількість гроша придбати на цю благородну ціль. Гарячою опікункою патронату була й п. О. Кальба, використовуючи свою присутність на родинних, чи дружніх оказіях, щоб придбаним грошем з переведеної збірки допомогти вив'язатись нашому Відділові з наложеного на себе обов'язку.

Кільканадцять надісланих листів і світлин, квитанції про одержання грошей і серцечні вислови подяки і вдяки дітей, учителів і Батьківського Ко-

Українська доповнююча школа в Білефельді, Німеччина, під час Великоднього шкільного свята.

Патронат над цією школою має Відділ Організації Українок Канади в Монтреалі, Кв.

мітету в Білєфельді це доказ великої ваги і значення доконуваного діла, яким є патронат. Він бо дає змогу нашій амбітній дітворі серед чужого, непримирливого окруження відчути близькість теплоти і любови хоч далеких українських сердець патріотичного жіноцтва та виробити в них зрозуміння їхньої духової приналежности і расової споєности з усією українською спільнотою в діяспорі. Лучником між нею а нами має бути оцей найкращий, найдорожчий скарб, що його "ні злодій не вкраде, ні вода не забере, ні вогонь не спалить" — а ним є скарб-знання української мови — того "солов'їного співу" (Сосюра) і того всього, що міститься в українознавстві.

Свідома своєї життєвої ролі і жертвенности аж до героїзму українко! Не дозволь відскочити ні одній українській дитині від свого рідного, великого народу! Поневолений, але незламний духом, він жде на майбутніх лицарів, щоб принесли йому визволення і славу у новій Соборній, Суверенній Державі Володимирів, Данилів і Мазепів!

Марія Давидович,
прес. реф. Відділу ОУК у Монтреалі, Кв.

ПОДЯКА

ВІДДІЛОВІ ОУК У МОНТРЕАЛІ ВІД БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В БІЛЄФЕЛЬДІ, НІМЕЧЧИНА

Вельмишановні Пані!

Просимо прийняти вислови нашої сердечної подяки за надісланий подарунок для наших шкільних дітей на ялинку. З технічних причин ми мали змогу обдарувати дітей солодощами в рамках шкільної вечірки щойно з нагоди свята 40-ліття проголошення Української Державности.

Ваш, сказати б, позачерговий дарунок для нашої школи ще більше заохочує наших дітей до праці і ще більше скріплює їх і батьків вдячність за вашу таку щиру опіку над нашою школою.

Всі присутні на святі (понад 70 осіб) були сердечно зворушені Вашою опікою і просили передати і їх подяку за Вашу корисну працю.

Роздача дарунків для дітей відбулася після офіційної частини свята 22 січня ц. р.

За Батьківський Комітет:

В. Голюх, М. Стадник, О. Блаченко,
В. Маруняк, учитель.

—o—o—o—

ДАЙМО НАШИМ ДІТЯМ РІДНУ КНИЖКУ

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури (ОПДЛ) звертається із закликом до українського громадянства складати пожертви на видавничий фонд, щоб дати українській дитині і молоді доброякісну рідну книжку. У зверненні читаємо: "ОПДЛ взяло на себе важкий, в умовах еміграції, обов'язок дати нашим дітям і молоді доброякісну рідну книжку в руки. З цією метою створено видавництво під назвою "Нашим дітям", яке без огляду на великі труднощі і велику коштовність лінових мистецьких ілюстративних дитячих видань, все ж вспіло видати досі ряд випусків дитячої й юнацької літератури, в тому більшість високої мистецької й виховної вартости. ОПДЛ опрацьовує теж фундаментальну книгу — першу в нас — Українську Дитячу Енциклопедію для вжитку в школі і вдома, готує популярно-інформативну книжку про Україну англійською і по змозі іншими мовами для масового поширення головно в чужомовних дитячих і шкільних бібліотеках, історію нашої дитячої літератури та ряд інших праць, зв'язаних з питанням нашого українського виховання.

Здійснення цих великих плянів у ділянці літератури для дітей і молоді можливе тільки при допомозі всього українського громадянства.

Відділ Комітету Українок Канади у Форт Вілям, Онт. взяв участь в "Інтернешонал Ті Дей" в місяці травні ц. р.

При вдекорованім столі стоять зліва доправа: пп. О. Ковальчук, О. Михайлишин, К. Пахолків, Р. Андрус і голова, п. А. Тацюн.

НА ГРЕЦЬКОМУ КОРАБЛІ

(22 — 26 серпня 1958 *)

Шпиль церкви Нотр Дам де ля Ґард стремить переможно в ясне небо, коли вже беріг віддаляється. Зникає пристань Марсей, а дальше зариси французької Рів'єри. Довкола корабля товпляться лиш хвилі з пінистими гребенями. Від них відбиваються мої думки. Люблю самоту. Але чи зумію відограти ролю "самітної й активної обсерваторки", що мені припала на конґресі в Атенах?

Але думати мені не дають. Вже перший контакт із грецьким світом застановляє. А він існує вже на цьому кораблі — кругом мене суворі обличчя, шорстка мова. Багато дечого вражає мене, що привикла до гладких форм французької обслуги.

Та п'ять днів переїзду роблять своє. Греки зискують при ближчому знайомстві, а його легко нав'язати, бо більшість їх говорить добре по-французьки. Жвавий, критичний розум, змисл гумору, дотеп, щедрість, певні засади моралі — це все риси, що нагадують наші. Та вони закривають самоцвіт, що блистить на дні душі кожного грека — це палка любов до рідного краю. Ця любов проявляється всюди і приймає різні форми. Ще неодна нагода трапиться, щоб розказати про цю прикмету, яку ми, українці, найкраще доцінюємо.

Коли мої товариші подорожі почули, що я оце вперше збираюсь відвідати Грецію, почали змальовувати в захопленні красу їхньої країни, назви всіх островів, історичні місця, музеї і настирливо припоручали все це оглянути. Пізніше, в Атенах я вже навгад кидала в розмові з греками: "А ваша країна справді гарна" лиш на те, щоб почути знов неодмінно захоплене вичислення її принад...

Молода грецька студентка, моя сусідка по ліжку, яка поверталася зі студій у Франції до Атен, стала героїнею чудернацької драми. Бо ж незрівняне місячне сяйво Середземного моря, безтурботність настрою і стільки молоді на покладі "Лідії" — це найкраще тло для залицянь. Серед цього мурашника любовних інтриґ я завважила симпатію, що нагло народжувалась в неї до молодого студента з Єгипту. А потім вірити не хотілось очам — група молодих греків окружила його й переконувала, грозила, а вкінці відокремила його до кінця подорожі від неї. Один із цих молодих греків пояснив мені злісно:

— Наші дівчата для нас, для Греції. Не дозволимо ніколи, щоб якийсь чужинець загарбав одну з них, у нас на очах...

Мені пригадалась Іфіґенія і її жертва в користь рідного краю...

А щодо мене, я також узброююсь, хоча в іншій ділянці. Читаю цілими днями нашу пресу й жіночі журнали, щоб доповнити потрібне знання. Довкола мене збираються часто товариші подорожі, молоді й старші, щоб подискутувати. Отак удалось мені "пришпилити" діловими арґументами молодого ливанця, що дихає совєтофільством. Перед фактами з 1930 - 33 рр. в Україні він не устоявся. А другому знов, а саме негрові з Судану я мусіла дати справжнє "інтерв'ю" та ще й англійською мовою. Він їхав до Бейруту, щоб там зробити докторат із політичної економії й на диво — не знав нічогісінько про національні проблеми СССР... Він випитував мене про наші жіночі організації та висловив свій подив з приводу того, як ми зберегли національні традиції на чужині.

А врешті грецькі острови на обрії!

Їх контури за серпанком туману спливають у безмежну синяву моря... Стільки живої краси поривае мене, поділяю зовсім захоплення моїх нових грецьких приятелів, які забули себе з радости. Грецький гимн зазвучав із голосника і на цей звук зосереджуються їх обличчя.

Спека надзвичайна. Ввечорі, коли причалюємо до Атен, 47 ступнів Ц. у тіні. В місті живий рух. З другого боку на пагорбі височіє Акрополь, заледве помітний у сутінку, хоч маєстатичний.

Я втомлена й мені гаряче. На щастя в будинку ІВКА для мене вже приготований нічліг. Формальності запису тривають коротко. Тут же, у приземній залі відбувається конґрес Міжнародного Жіночого Союзу. Він розпочався вже вчора й через нещасливе корабельне сполучення я не могла бути на відкритті.

Кладуся на спочинок і продумую, як то завтра скромна "заприязнена українська делеґатка" поставить свої перші кроки на конґресі? Чи знайде вона на ньому свій шлях? В який спосіб виявить свою приявність? І під ці думки засипляю, хоч довкола шумує і дихає велике, чуже місто.

Наталія Гладій, Париж

*) Подаємо уривок із опису подорожі делеґатки СФУЖО, п-ні Наталії Гладій на конґрес Міжнародного Жіночого Союзу в Атенах.

БІБЛІОТЕКА ЖІНОЧОЇ РАДИ

Національна Жіноча Рада Канади основує в Оттаві жіночу бібліотеку, яку присвятила пам'яті лейді Абердін, заслуженої протекторки і організаторки Жіночої Ради Канади.

В цій бібліотеці будуть зібрані наукові й публіцистичні твори жінок і про жінок, давні й сучасні, які появилися на американському й інших континентах. Організуванням тої бібліотеки займається Elizabeth D. Long з Вінніпеґу, голова комітету "Arts and Letters" Національної Жіночої Ради Канади*).

Збираються матеріяли для бібліотеки в англійській, французькій і німецькій мовах. П. Галина Мельник, голова комітету "Arts and Letters" Жіночої Ради Монтреалу звернулася до п. Лонґ, яка організує бібліотеку, щоб у тій жіночій книгозбірні в Оттаві впровадити й український відділ. Пані Мельник мотивує своє узасаднене домагання тим, що українці це одна з найбільших етнічних груп Канади, яка дала великий вклад в її культуру.

*) Заклик НЖРК у тій справі подаємо в англійській частині цього числа "Ж. С."

ПОДЯКА

В понеділок 22-го вересня ц. р. ввечорі невблаганна смерть забрала від мене після довгої і важкої недуги, надію і радість мого життя — одиноку доню Віру.

Цією дорогою бажаю висловити щиро-сердечну подяку за вияви співчуття і намагання гоїти невимовно болючу та глибоку рану мого серця.

Щиро дякую Всечеснішим Духовним Отцям, о. Каноникові П. Камінецькому, о. проф. П. Хоминові, о. кап. С. Хабурському, о. Я. Бенешові за відправлення Панахид, поминальної соборної св. Літургії, похоронних відправ і відпровадження Пєкійної на місце вічного спочинку. Отцеві Каноникові Камінецькому дякую за щиру прощальну промову в церкві. Зокрема бажаю зложити щиру подяку о. Хабурському за часті відвідини Вірусі в лічниці і вдома, й уділювання їй Найсвятіших Тайн. Сердечно дякую о. Романові Данилякові, який приїхавши з Риму на короткий час до Торонта, часто відвідував хвору Вірусю, уділював Найсвятіші Тайни, а перед самим поворотом до Риму відправив Панахиду над тілом Покійної. Обом Отцям Духовним дякую за молитви і Служби Божі в намірення виздоровлення моєї доні.

Вдячна я дуже за численні квіти й вінки (їх було понад сотню), які неначе чудовий лан квітів вкривали домовину й кімнату похоронного заведення, а які наспіли з різних сторін Канади і З'єдинених Держав Америки, від Центральних Установ і Відділів жіночих, молодечих і загально-громадських організацій, родини, друзів і приятелів. Сердечно дякую за численні жертви на Служби Божі та жертви в пам'ять Вірусі на різні цілі. Дякую за письмові, телеграфічні і телефонічні вислови співчуття з різних місцевостей Канади, З'єдинених Держав Америки й Европи.

Сердечно дякую всім, що віддали останню прислугу бл. п. моїй Доні, взявши масову участь у Панахидах і похороні. Дуже вдячна я всім хористам, що співали під час Панахид і соборної Служби Божої, а зокрема вдячна п. Б. Зоричеві і п. Б. Голинському за зорганізування хору.

Дякую Високопреподобним Сестрам Служебницям НПМБ і Сестрам з Лорето Каледж за участь у Панахидах і похороні та їхні молитви за виздоровлення, а відтак за спокій душі моєї Доні.

Невимовно вдячна я членкам Центральної Управи, членкам Відділу ОУК Торонта міста і Західнього Торонта за приготування поминального обіду після похорону в Національнім Домі. Дякую представникам організацій, які промовляли на цвинтарі і в часі тризни. На цвинтарі зворушаючими промовами попрощали Покійну від МУН — голова КУ МУН, п. М. Ориховський, від Організації Українок Канади, містоголова ЦУ ОУК, п. О. Заяць. Під час тризни промовляли: о. кап. С. Хабурський, п. Є. Янківська від СФУЖО, п. М. Велигорська від Ліґи Українських Католицьких Жінок, п. Я. Зорич від ЦУ ОУК, п. Є. Мастикаш від КЕ УНО, п. С. Паладійчук від Провінційної Екзекутиви УНО і БО Сходу Канади, п. Б. Зорич від Українського Народного Союзу, Від. 432, д-р С. Россоха від Дирекції "Нового Шляху", п. Г. Мазурик від Робітничого Союзу, від товаришок Вірусі аптекарка, п-на Люба Чабак, від Відділу ОУК міста Торонта, п. С. Проців, від Відділу ОУК Західнього Торонта, п. Т. Ґрай.

Дякую п. В. Несторовському за переведення поминального обіду, а Філії УНО Торонта міста дуже дякую за відступлення залі на згаданий обід.

Дякую українській і англійській пресі за поміщення некрологу. Вдячна я численним англійським приятелям, кол. учителькам Вірусі з публічної і середньої школи, що відвідували її хвору, потішали, відтак віддали пошану Покійній, відвідуючи тіло в похороннім заведенні й беручи участь у похороні, та докладали зусиль усмирити біль мого серця.

За слабі мої слова подяки, щоб належно могла я їх висловити для всіх, що в часі так довгої недуги, з якою моя найлюбіша Доня змагалась майже два роки, відвідували її в лічниці і вдома, несучи потіху, розраду, квіти й дарунки в різній формі. Сердечно дякую ЦУ ОУК, Відділам ОУК Торонта міста і Західнього Торонта, Провінціяльній Екзекутиві УНО і БО Сходу Канади, Філіям УНО міста і Західнього Торонта, Дирекції Української Кредитової Спілки, Українському Народному Союзові, Делеґаткам 18 Крайової Конференції ОУК та членству згаданих організацій, що пам'ятали про мою важко хвору доню і допомагали мені в моїх клопотах.

Невимовно вдячна я моїй сестрі і шваґрові, п-ву Гульґаям, родині Касіянам, які були моїми невідступними опікунами й помагали мені в найтяжчих хвилинах під час недуги Вірочки, у хвилинах її смерти, та в теперішніх моїх скорбних днях.

Не маю я можливости поіменно виказати на сторінках преси сотні моїх приятелів, що виявили стільки щирости і співчуття в моїх важких переживаннях, в моєму важкому горю, тож нехай ті скромні рядки будуть висловом моєї з глибини душі сердечної подяки для всіх, що чим небудь улегшили терпіння хворій Вірусі, віддали їй останню прислугу, причинилися до звеличання похорону та намагалися влегшити мій біль і смуток. Нехай Господь винагородить всім стократно.

Невимовним горем прибита

Степанія Савчук.

ДЕСЯТИЛІТТЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ У ВІННІПЕҐУ

В неділю, 23 листопада ц. р. відбулися святкування 10-ліття Пластової Станиці у Вінніпеґу.

Святкування розпочато торжественною Службою Божою в катедрі св. Володимира й Ольги, яку відслужив Митрополит Кир Максим Германюк та виголосив глибоко-змістовну проповідь.

Після Служби Божої відбувся в залях катедри св. Володимира й Ольги перегляд пластових частин і святочний бенкет з багатою програмою.

Господарем свята був пл. сен. д-р Яр. Рудницький. Гарне і зворушливе привітальне слово від Головної Старшини Пласту виголосила пл. сен., п. Дарія Навроцька. Привіт від численних організацій і установ міста Вінніпеґу, що були заступлені своїми делеґатами на залі, склав член Президії КУК, інж. В. Мартинець. Алдерман Парахін вітав Пластову Станицю з 10-літтям в імені посадника міста, п. Степана Дзюби. Союз Українського Студентства заступала п-на Люба Неґрич. Вона, склавши привіт Пластовій Станиці у Вінніпеґу з приводу 10-ліття, закликала пластову молодь вступати на вищі студії, включатися до Союзу Українського Студентства та підготовлятися на добрих провідників громадської праці для добра українського народу. П-ну Любу Неґрич нагороджено ґучними оплесками за її гарну промову. Від катедральної громади промовляв прелат, о. д-р В. Кушнір, висловлюючи признання Пластові за його цінну виховну працю над українською молоддю. Головним промовцем на святі був Митрополит Кир Максим. Його знаменна промова, цінні та глибокі думки залишили незатерте враження в присутніх. Останнім промовляв пл. сен. інж. А. Качор, станичний Пласту у Вінніпеґу. Він переповів коротко про досягнення Пластової Станиці впродовж 10-ліття та дякував усім за участь у ювілейнім святкуванні.

У розваговій програмі взяли участь пластунки та пластуни. Пластовий хор під управою дир. Ю. Гнатюка, пісні новачок, новаків, скечі, дует у виконанні Соні Жили (скрипка) і Вірляни Кисілевської (піяно) та пластова оркестра зі школи пл. сен. В. Кисілевської доповнили добірну програму свята. Мистецьким керівником програми був п. Роман Саведчук, а фортепіяновий супровід спочивав у руках пл. юначок Наталки Білоус і Ірини Карп'як.

Варто ще згадати, що пластова молодь, доцінюючи працю своїх провідників, нагородила їх під час свята квітами, дарунками та висловами щирих слів подяки.

Пластова Станиця у Вінніпеґу гідно відсвяткувала своє 10-ліття. Численна публіка, що вщерть виповнила простору залю, заслухавши промов і виступів юних пластунів, мусіла ствердити, що Пласт виконує цінну й корисну працю для доброго виховання української молоді й тому заслуговує на повну піддержку нашого громадянства.

С. Б.

М. Ї. МАНДРИКА

ЗЕМЛЯ

Пташки співають... Ранок рожевіє...
Яка прекрасна ти, Земля!
Навіть і вітер, що між листям віє,
Про Божий дар безцінний промовля.

Ж и т т я — це дар непроханий, а даний
Від щедрої і доброї руки,
І народженому весь світ просланий,
Шляхи відчинені у всі віки.

І народженому даровано пізнати
Всі скарби радощів, розкош і втіх,
Ланами барв і звуків пролітати
І радощі нові творити з них.

Благословляйте сонце, синє море,
Уста цілуйте, що цвітуть для вас!
Проходьте землю — доли її, гори,
Благословіть відміряний вам час!

І коли пройтеде свою дорогу,
Останню квітку зірвете з землі, —
Не знатиме душа ні жалю, ні тривоги,
Коли полине у небеснім млі.

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ, ЧИТАЧКИ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"! НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗЛОЖИТИ З НАГОДИ 40-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ!

НОВІСТЬ НА КНИЖКОВОМУ РИНКУ!

Вже вийшов з друку коштовно виданий

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗБІРНИК ОУК

"НА СЛУЖБІ РІДНОГО НАРОДУ"

За редакцією дослідниці жіночого руху Ірини Книш.

Великий формат, 500 сторін на люксусовім папері, вибаглива тверда полотняна обгортка з золотими буквами, багатство світлин.

В цій книзі представлена історія чверть-сторіччя діяльности Організації Українок Канади ім. О. Басараб.

Біля 400 оригінальних і взірцево виконаних світлин, разом з документальними різними статтями, насвітлює всебічну народню працю ОУК.

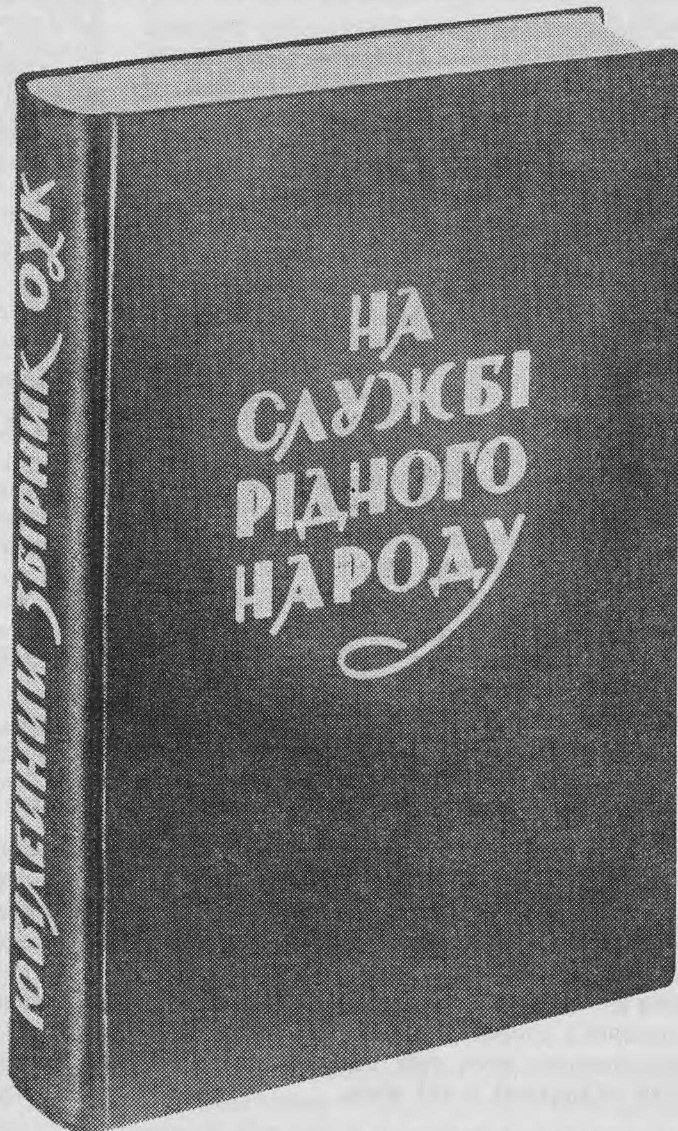
Кожний, хто цікавиться розвитком українського життя в Канаді та вкладом українського жіноцтва в розбудову національного життя, повинен обов'язково набути це небуденне видання.

Ціна цього люксусового збірника тільки $6.00 (з поштовою пересилкою $6.40). Продається по низькій ціні, щоб уможливити купно збірника всім.

Членки ОУК, члени Братніх Організацій та симпатики нашого руху — свідомі українки!

Пізнаймо своє минуле та вчімся на ньому краще будувати своє майбутнє.

Чи може бути більше вартісний дарунок для ваших рідних, близьких і знайомих на Різдвяні Свята, як книга.

"НА СЛУЖБІ РІДНОГО НАРОДУ"?

Тож спішіть з замовленням, бо наклад невеликий.

Замовлення приймають всі місцеві Відділи ОУК по Канаді і Центральна Управа ОУК в Торонто. Адреса:

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION OF CANADA, C. E.
106 Spadina Rd., Toronto, Ont., Canada

ВІСІМНАДЦЯТОГО РОКУ ЛИСТОПАД

Пригадаймо: золотіла тиха осінь,
Застеляла жовтим листям княжий Львів,
Із війни ішли батьки, голодні й босі,
Їх обов'язок у рідне місто вів.

А як перший сірий ранок листопаду
Понад вежі простягнув своє крило,
Львів побачив українську, рідну владу,
Рідним прапором обвив своє чоло.

А цісарські учорашні ще жовніри
З синьо-жовтими стрічками на шапках,
З серцем, повним сонця, радости і віри,
Поспішали звідусіль під рідний стяг.

То були вони, герої славні наші,
Рідні наші то діди й батьки були,
Що життя своє і сили щонайкращі
В подарунок Батьківщині віддали.

Стільки років відлетіли журавлями!
Стільки років, наче ріки, відплили!
Але спомини лишилися між нами,
Наче сонце нам просвічують з імли.

І куди б нас не носила доля світом,
І куди б не гнала нас із рідних хат,
Нам залишиться священним заповітом
Вісімнадцятого року листопад.

Р. З.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ - ЧУДОТВОРЕЦЬ

Св. отець Миколай родився в другій половині третього століття, в місті Патарах (частина Малої Азії). Про його молоді літа знаємо небагато. Переказ каже, що вже малою дитиною в середу і п'ятницю заховував він строгий піст, не приймаючи цілий день жадної їжі. Рукоположений своїм стрийком-єпископом на священика, посвятився цілковито на службу Богові і праці для добра ближніх. По смерти своїх багатих родичів, одідичив св. Миколай велике майно, котре в цілості роздав бідним, хворим, покривдженим і потребуючим, перебуваючи самому в великому убожестві. Одежа його завжди була бідна і проста, їв раз у день, а весь вільний час перебував на молитві і творенні добрих діл.

З того часу походять також перші чуда св. Миколая. Він уздоровляє хворих, воскрешає мертвих, надприродним способом допомагає бідним у часі голоду і т. д. Навіть погани, яких в тому часі було багато, признавали його помочі і просили заступництва.

Вибраний архиєпископом далі ревно працює для добра бідних і потребуючих, будує церкви, ширить Христову віру і творить чуда. А коли Господь покликає його до себе (нема докладної дати смерти), то ніхто не в силі перечислити чудес, якими прославилися його мощі. Вони спочивають нині в місті Бар, в Італії, в церковці імени св. о. Миколая.

Наш український нарід щиро почитає того святого. На наших землях багато церков, присвячених його імені. Мільйони побожних сердець звертаються до св. о. Миколая о поміч і порятунок.

Кажуть люди, що ще й нині в навечеря його іменин (18 грудня день св. о. Миколая) діються чудеса. Невидима, добра рука святого обділяє дітей подарунками і не забуває про бідних.

А побожний нарід співає в його честь пісні і прославляє його ім'я словами: Радуйся Миколає, великий Чудотворче!

А к а

ГОСТИНА Св. МИКОЛАЯ

Снігом, снігом та ледами
Ген з далека йде в наш край,
Йде з гостинцями, дарами
Преподобний Миколай.

А за ним наш Ангел рідний
Йде крилатий в постільцях,
Він везе дарунки пишні
На новеньких саночках.

Ждуть на ті небесні дари
Українські діточки:
Кожушок потрібний Насті,
Степанкові чобітки.

Павлик шапочки не має,
Мрії Галі в забавках,
А малій Марусі сниться
Гарна лялька у стрічках.

Діти шепчуть: "Ой як би то
Миколай нас не забув,
Ой як би то й нашу хатку
Він відвідав, не минув.

Щоб ми всі ішли до школи,
Й не боялись морозця,
Щоб не бракло нам ніколи,
Що потрібне до життя".

І зідхає анголятко, —
Й сумно так Святий сказав:
Годі всіх обдарувати,
Хоч би все роздав, що мав.

Св. Миколай обдаровує чемну Марусю лялькою.

Але будемо просити
Матір Божу в небесах,
Щоб зіслала все, що треба
Українським діточкам.

ГАННА ЧЕРІНЬ

КІР НА НОЗІ

З ШКОЛИ Я ПРИЙШЛА В ТРИВОЗІ,
АЖ СПІТКНУЛАСЬ ПО ДОРОЗІ:
— НА НОЗІ Я МАЮ КІР!
МАМО, ШВИДШЕ ПЕРЕВІР!
БАЧИШ? СКРІЗЬ ЧЕРВОНІ ПЛЯМИ!
А НА ЦЕ — НАКАЗ ВІД МАМИ:
— ЙДИ ПРЯМІСІНЬКО ДО ВАННИ,
ЛИЙ ГАРЯЧОЇ ВОДИ
І ШАРУЙ ТОЙ КІР СТАРАННО,
ОБІЙДЕТЬСЯ БЕЗ БІДИ.

Я ЗА МИЛО, Я ЗА ЩІТКУ,
ТРУ КОЛІНО, МИЮ ЛИТКУ —
ЛЕДВЕ НЕ ПРОТЕРЛА ДІР —
А ПРОТЕ, ВІДМИЛА "КІР".

І ЗГАДАЛА ВЖЕ ТОДІ Я —
В ШКОЛІ ТРАПИЛАСЬ ПОДІЯ:
РУКАВОМ МАХНУВ СТЕПАНКО,
РОЗЛЕТІЛАСЬ В ДРІБКИ СКЛЯНКА,
РОЗЛИЛОСЯ ЧЕРВОНИЛО
І МЕНЕ, МАБУТЬ, СКРОПИЛО.

ТО Ж ЧАСОМ МОЖЛИВО "КІР",
ЛІКАРЯМ НАПЕРЕКІР,
БЕЗ ТАБЛЕТОК, БЕЗ РИЦИНИ
ЗЛІКУВАТИ В ТРИ ХВИЛИНИ!

Т. ДМИТРЕНКО

КНЯЗЕНКО ЗАБАВИ

(КАЗОЧКА)

(Закінчення)

ГЛЯНУЛА ТОДІ МАРУСЯ —
КНЯЗЕНКА НЕМАЄ,
А З ХАТИНИ ПРОТИ НЕЇ
ХЛОПЧИК ВИБІГАЄ,

РУМ'ЯНЕНЬКИЙ, ВЕСЕЛЕНЬКИЙ,
ГАРНИЙ МОВ КНЯЗЕНКО,
ТА ДО НЕЇ ПО-ВКРАЇНСЬКИ
ОЗВАВСЯ МИЛЕНЬКО:

"ХОДИ БЛИЖЧЕ, ДІВЧИНОНЬКО!
ЗВІДКІЛЯ ПРИЙШЛА ТИ?"
І ЗА РУКУ ВЗЯВ МАРУСЮ:
"А ЯК ТЕБЕ ЗВАТИ?"

А МАРУСЕНЬКА ЗРАДІЛА,
ВЧУВШИ РІДНУ МОВУ,
ТА Й ОЗВАЛАСЯ ДО НЬОГО
УКРАЇНСЬКИМ СЛОВОМ:

"ЗОВУТЬ МЕНЕ МАРУСЕЮ.
ЖИВЕМО ОБОЄ
ІЗ БАТЕНЬКОМ, ДАЛЕЧЕНЬКО,
ГЕН АЖ НАД РІКОЮ".

А ХЛОПЧИНА НА ТЕ КАЖЕ:
"Я ІВАСЬ ЗОВУСЯ.
ЦЕ НАШ ХУТІР. ТА СЬОГОДНІ
БАТЕНЬКО Й МАТУСЯ

У МІСТЕЧКО ПОЇХАЛИ.
Я ЇХ ВИГЛЯДАЮ,
БО КАЗАЛИ, ЩО ПРИВЕЗУТЬ
КНИЖЕЧКИ ІЗ КРАЮ.

ТА ХОДІМО, МАРУСЕНЬКО,
СЯДЕМ ПІД КАЛИНУ,
БО ТИ, МАБУТЬ, ІШЛА СЮДИ
БІЛЬШЕ ЯК ГОДИНУ".

"ТИ ЩАСЛИВИЙ, ІВАСИКУ!
В ТЕБЕ Є МАТУСЯ.
А МОЯ УЖЕ В МОГИЛІ" —
СКАЗАЛА МАРУСЯ,

ТА Й ЗАПЛАКАЛА, — "МАРУСЮ!" —
ІВАСИК ЖАЛІЄ.
"НЕ ПЛАЧ! ДОБРЕ, ЩО ТИ ПРИЙШЛА,
МАТУСЯ ЗРАДІЄ.

БО І Я САМ НА ХУТОРІ,
І НЕРАЗ СКУЧАЮ,
БО НІ БРАТА, НІ СЕСТРИЧКИ,
Я ТАКОЖ НЕ МАЮ.

ТА ТЕПЕР УЖЕ БУДЕМО
ГУЛЯТИ ОБОЄ,
ТО ТУТ У НАС, НА ХУТОРІ,
ТО В ВАС, НАД РІКОЮ.

ТА КОМУ ЗА ТЕ, МАРУСЮ,
ДЯКУВАТИМЕМО?
ХТО СКАЗАВ ТОБІ, ЩО В ЦЬОМУ
ХУТОРІ ЖИВЕМО?"

"ОСЬ ПОСЛУХАЙ! Я РОСКАЖУ" —
І МАРУСЯ СТАЛА
ОПОВІДАТИ, ЯК ВОНА
КАЗОЧКУ ЧИТАЛА,

І ЯК ЛЯМПА НЕНАДІЙНО
САМА ЗАСВІТИЛАСЬ,
І ЯК ВСЯКА РІЧ У ХАТІ
З НЕЮ ГОВОРИЛА;

ЯК ГОДИННИК ЇЇ СПРАВИВ
КНЯЗЕНКА ШУКАТИ,
ЯК ПИТАВ ЇЇ КНЯЗЕНКО,
КОГО ЇЇ ДАТИ.

"ТАК ОЦЕ ТИ, ІВАСИКУ,
ВКРАЇНСЬКИЙ ХЛОПЧИНА,
ЩО КНЯЗЕНКО ПОГУЛЯННЯ
НАЙШОВ МЕНІ НИНІ?"

"АВЖЕ Ж, ЩО ЦЕ Я, МАРУСЮ!" —
ІВАСЬ ПОВІДАЄ,
"БО КНЯЗЕНКО УКРАЇНСЬКИХ
ДІТОЧОК КОХАЄ.

ВІН ТО, ЩОБ МИ НЕ СКУЧАЛИ
ДАЛІ САМОТОЮ,
ПОМІГ НАМ ПОЗНАЙОМИТИСЬ
НИНІ ЗІ СОБОЮ.

ТОЖ КНЯЗЕНКА, МАРУСЕНЬКО,
МИ НЕ ЗАБУВАЙМО,
ТА ПРО ЛЮБУ УКРАЇНУ
РАЗОМ ЗАСПІВАЙМО!"

І ПОНЕСЛИСЬ ДИТЯЧІЇ
МИЛІ ГОЛОСОЧКИ,
ЇХНЮ РАДІСТЬ ЗВІЩАЮЧИ,
ЯК СРІБНІ ДЗВІНОЧКИ:

"УКРАЇНОЧЦІ ДОГІДНО
З УКРАЇНЦЕМ ПОГУЛЯТИ,
І ВЕСЕЛО, І СВОБІДНО,
РІДНУ ПІСНЮ ЗАСПІВАТИ.
ГЕЙ! ТОЙ МЕНІ РОДИНА,
КОМУ НЕНЬКА УКРАЇНА!"

А КНЯЗЕНКО ПОГУЛЯННЯ,
З ПАХУЧОЇ РОЖІ
ЗАДИВИВСЯ НА ДИТЯЧІ
ТІЇ ЛИЧКАГОЖІ,

І, ЗАСЛУХАВШИСЬ У ПІСНЮ
УКРАЇНСЬКУ МИЛУ,
І СОБІ ДИТЯЧИМ ЩАСТЯМ
РАДІВ В ТУ ХВИЛИНУ.

MYRA LAZECHKO HAAS

Myra Lazechko Haas

It is a great pleasure for me to bring to the readers of "The Woman's World", a brief autobiography and comments on career woman, of Myra Lazechko Haas, poetess and free lance writer of our day.

Without realizing it, Myra embarked on her career when still a little girl. Many of her early endeavours were made during her high school days. As the years went by Myra developed a special poetic style and interest in writing. Through continued study, research, natural creative power and skill, her literary efforts have become profound, unique and modern.

On many occasions I have heard Myra's lectures and readings of her originally conceived poems or adaptations of our Ukrainian folk lore, especially on Taras Shevchenko and his poetry. At all times, the audience was captivated by her soft, slow, clear, deep melodious voice as she read with fine, intense expression. Possessing poise, personality and beauty, Myra enchants her listeners who, at the end of her presentation, experience a joy, awe, tranquillity and inspiration.

In the past twenty years Myra has created many fine works and I hope, that the next two decades will bring her right up to the top of other great poets and writers of the twentieth century.

To you, my friend, I extend my best wishes for much health and success in your career as mother and writer!

We hope to print some of your poems in this section of our magazine, at a future date.

Halia Hawryluk Charney

—o—o—o—

Mother and Career Woman

There are various reasons why mothers work away from home. Some work out of necessity. Some work to fulfill a need outside the home. Some work in defiance of a manmade world that does not recognize the equality of women. Some are caught up in the 20th century treadmill that advocates bigger, better and more expensive gadgets that a husband can't provide. Others, in the artistic field, prefer a steady income to the hazards (mental nad financial) of free lance writing, despite the fact that such a job necessitates absence from the home.

For myself, a free lance writer of some 20 years or more experience, the idea of a job outside the home is tempting. But I have not, as yet, given way to the temptation. I wonder why. Sandwiching a radio talk with the hectic routine involving a husband, two children and several cats, is not easy. Making the deadline for a book review with laun dry in the tub and Baby in the flour bin, is not easy. Preparing notes for a lecture with the left hand and stirring sour cream into the borsch with the right hand, is not easy. Typing notes on Shevchenko from midnight until 4. a. m. in the dead stillness of a sleeping household, is not easy. Alternating the vacuum cleaner with the typewriter to get off an article for "The Womans' World", is not easy. But my decision still stands: Mothers should not work away from home unless their inherent nature or their pocketbook compels them to do so.

How can I make a bold statement like that without batting an eye? Well, the answer is simple. Unlike most working mothers, I have a chosen profession that needn't take me any further than the nearest post box to mail out a short story, an article or what have you. Contacts can be made by telephone with the exclusion of radio and television. Radio talks must, of course, be recorded in the studio; these take a minimum of time... a half hour at the most. Television is, on the other hand, long and drawn out, with a two hour rehearsal, re-touch in television make-up, and, for the beginner, an awe inspiring ordeal of bright lights, camera men and cardboard sets (props) that take on a miraculous reality on television screens.

Writing involves a tremendous amount of correspondence and bushels of stamps, for as every writer knows, or better know! Editors shy away from a manuscript that doesn't include a self—addressed return envelope in case of rejections. As for rejections, the old writer's joke still goes: every writer has enough rejection slips with which to paper a wall. I remember my first rejection slip. I was 12 years old at the time, and when I read those cold, hard words printed on the pink slip of paper, I was stabbed to the heart: "This manuscript is not suitable. Sorry".

But I was far from papering a wall... if I only knew it then! And in the years that followed, I learned the hard way: how to study literary markets and mail out manuscripts; how to improve and perfect my writing--and mail out manuscripts; how to prepare in June for a Christmas story—and mail out manuscripts; how to collect facts, figures, historical data—and as always, mail out manuscripts. For this is the sum and total of a writing career: to write, to study, and to mail out manuscripts.

All writers have their weaknesses. I guess mine is research, and if heredity has any part in it, I would say that I inherited this thirst for scientific facts from my father, who was, I might mention in passing, the first Ukrainian pharmacist in Canada.

This leaning toward the historic and scientific is what drew me to the Dominion and British Isles contest sponsored by the Winnipeg branch of the I. O. D. E. I can't say that I ever regretted it, for as it happened, I was fortunate enough to win their First prize for a thesis on "The Empire Loyalists" and later, their Second prize for a thesis on "The Canadian Arctic".

Since then, I have branched out in several directions: poetry brought about the publication of my first collection of verse in 1945 and gave me the opportunity to take First prize in the Dominion and British Isles Poetry contest sponsored by the Winnipeg branch of the Poetry Society. A University degree in Journalism set me on the path of news stories of local and provincial interest that found their way into the Winnipeg Free Press, the Winnipeg Tribune, the Toronto Globe and Mail, the Calgary Herald and the Washington Post.

There was a time in my life when the Muse and I were close friends, and I was visited by Inspiration on the oddest occasions. On one such occasion I was madly inspired to write a poem on Winnipeg's "Selkirk Avenue" where I had just bought a bag of doughnuts. I am still sentimental over that greasy document that ended up in the New York Library of Research as a specimen of "Poets at Work". And there were other memorable occasions: the day in the garden when Inspiration drew my attention to an earth—worm and prompted the thought:

"Consider with grace the indiscriminate worm..."

The day at the circus when Inspiration spoke:

"All my days are dying and candy floss
because the tent of God is trampled sawdust..."

The day that Inspiration stood with me above the grave of my friend:

"My friend bore a stone.
He pushed it in the crevice of his mind,
and there it grew
until the laced root of that flowering stone
twined his eyes and burst his brain in two..."

The day when Inspiration called up the voice of a dominant people in an alien country:

"Let no man dare to call me foreigner..."

The morning that Inspiration came in the solitary song of a bird on "Thursday, 5 a. m.":

Sterile, sharp, prophetic,
Song divides Mind's anaesthetic.

An interest in the future of Canadian writing prompted me to edit the "Impression" magazine, which survived two long hard years, a fair record for a "little magazine" (so they're called). Curiosity took me into advertising and radio writing and kept me there until I got tired of writing commercials for tractors, diesel oil and whiskey. My heritage called me back to Ukrainian things: a radio talk on Ukrainians in Canada, their folklore, their traditions, and eventually pinned me down to Shevchenko and the full time job of adapting his poetry for English reading and English University study. I suppose I wandered of my course when I began lecturing to clubs and literary groups, last year. But I never wandered far from the old habit of research that started with the United Empire Loyalists some 18 years ago. For me, writing still involves research: a visit to the Legistlative library every Saturday morning; a trip to a Ukrainian library every second or third Wednesday, and a visit to the Winnipeg Public Library once a month. All of this, in the evenings when my teenage daughter, a handy, built-in baby sitter, takes over Mr. Half Past One. To explain: Mr. Half Past One is the baby of the family who is one and one half years old.

But to go on about this business of writing... and it is a business, I assure you. It is not fun, it is not a hobby, and it is not, as many people think, a part time job dependent on the Muse, otherwise known as Inspiration.

Dim sleep's vapours etherize,
Dawn unbandages world's eyes..."

It would be conveniest if a writer could rely on inspiration at all times. Unfortunately, this is not so. The term "free lance" that applies to every writer, comes from the days of Sir Galahad, when the knights of old free lanced in search of evil dragons and the Holy Grail. For the free lance writer, Inspiration is a candle in the dark that flares up briefly to give the writer direction. His success in slaying the dragons of prejudice and social injustice depends on his courage, his persistence and his devotion to the ultimate truth concerning people and things.

Words, are the only tools available to the

writer. He must learn how to shape them and use them to communicate thoughts and feelings to an invisible audience that may or may not be listening. The writer is surrounded by enemies that can twist or destroy his words. But his greatest enemy is Time. Ideas may come and go like breathing in and breathing out. In that fraction of a second bet ween breaths, an idea can disappear into the air, and be lost forever.

A writer's working hours are every hour on the hour, a wake or asleep. I may plan to sit down at the typewriter from 9 in the morning until noon. But an idea, once born, will never let go. And I will be compelled to go back to my typewriter for 2 hours in the afternoon, to sneak in a few sentences, a few words between household chores, and end up at 3 o'clock next morning, still beating my brains against the mountain of words that will not break down into a poem.

I envy the mother who has peace of mind at the end of her day's labor. My labor is never ended. I envy the working mother who returns home with a sense of accomplishment and satisfaction. I must never allow myself to be satisfied with my work, because once I do, I stop learning, and a writer with a closed mind is a dead writer. What I might or might not accomplish, will not be determined for years, maybe centuries, for a writer's job depends on the world, and the world is a hard employer.

How does this tie in with my job as a mother and a parent? Well, I suppose in a way that I am no different from the mother that works out, for although my physical presence can be felt at all times, I am separated from my family and home when I am in the process of thinking out or writing down ideas.

There is really only one way that a working mother can meet her obligations as an individual and as a parent. That way is to establish a set of values that eliminate the non-essential and the material. The dusting that you feel m u s t be done, can wait. The immediate confidences of your teen-age daughter, can not. A job that keeps you away from home for 5 days out of the week, can provide for material pleasures appreciated by the whole family. But it might be far wiser to take on a part time job. Your need for a new chesterfield can be postponed. The spiritual needs of your son or daughter, can not be postponed. This is my point in putting aside all writing on Saturdays and Sundays when the family is together.

If I were to challenge any statement made in Mrs. Charney's former articles on the subject, I would challenge the issue at hand. It is not important whether or not mothers should work outside the home. Our concern is, or should be, h o w mothers at home or away from home, f u n c t i o n a s p a r e n t s. There are thousands of mothers who are home at all times, but a large percentage of these mothers do not function as parents. There i s a laxity on the part of both mothers and fathers, to shirk the responsibility of their homes and children. This is true of working out mothers and working in mothers.

The core of the trouble is in today's status of the modern woman, who has earned a place in this man's world at a tremendous cost. By her own intent, she has imposed both motherhood and fatherhood on herself, attempting to keep at a common level, the opposite roles of mother and wage earner. In the 18th century, a woman's influence was restricted to her own domestic circle. She could protect her children from outside influences with a sturdy philosophy of love, faith and congenial home fires. The modern mother does not have this philosophy, for her outlook must naturally be coloured with the outside influences that she encounters. As a result, her position is hazardous. She must make her family a part of the outside world in which she plays so prominent a part, and she must likewise protect her home and children from the intrusion of this lesser world. It is not a simple matter to teach one's children the meaning of tolerance while the outside world rages with racial indignities. It is not simple to teach a child the meaning of faith in a world that is dominated by a faithless creed. It is more than difficult to teach one's children the meaning of truth and beauty when universal values resist beauty and truth; when monetary gains are the standards of evaluation, and the social order of the day demands a poetic appreciation of bathtubs and automatic dryers.

But it is dangerous for any parent to accept the theory of educational reformers that hold teachers and schools responsible for the mental, the physical and spiritual welfare of children. And it is equally dangerous to take at face value, the labor saving television commercial that advocates escape from one's kitchen, one's family, and one's responsibility.

The rule for writers stands for parents: "The amount of time you have to spend is not important. H o w you spend that time i s important". This is the real issue. Working mothers are not at a lack for time. They are just too lazy or too indifferent to utilize it to best advantage. Parents might do well to remember the words of Abraham Lincoln who said: "You can't escape the responsibility of tomorrow by evading it today". All the tomorrows of your children depend on your attitudes and your guidance starting t o - d a y.

There should be no stigma attached to career women. I am proud to be one of them. But such a career woman still has a long way to go. Like atomic power, she radiates and energizes in all fields of endeavor. Will she explode her family and herself in the discovery of this tremendous, vital energy? Or will she channel it wisely, economically and usefully?

Your guess is as good as mine!

Myra Lazechko Haas

AUTUMN VISIT

For a number of years I have had the pleasure of reading the pages of the WOMAN'S WORLD. Through its columns I have followed the procession of famous Ukrainian women whose lives and works have been recorded there. In addition, the busy contemporary doings of Ukrainian women everywhere, and particularly in Canada, have also been recorded. In the nine years of its publication the activities of a veritable host of women have been reflected in print. Not until recently did I have the opportunity of visiting the centre where all this information is assembled and made ready for publication. It is no easy task that Mrs. Bubniuk and her colleagues carry out month after month. But the office had that air of tidiness and neatness which only women can give to a corner of a newspaper establishment.

After a pleasant visit on Alexander Avenue my competent guide, Dr. Paul Yuzyk, took me to the Ukrainian Museum at the Cultural and Educational Centre. It was many years since I had seen the Museum in its beginnings. I was indeed amazed at its splendid growth and the excellent conditions of its exhibits. Mrs. Koshets with her usual charm and courtesy went to great trouble to show us some of the rare articles. I know of no folk museum in Western Canada where so much of value has been assembled in so small a place. I regret very much that the exhibit is not more accessible to a wider public. It would be a credit to any Canadian city. Much of the work has been done by women and their long, patient and intelligent effort should be duly acknowledged. I hope they will continue to carry on this project in the future with the same enthusiasm and energy which they have alrealy shown.

Geo. W. Simpson

—o—o—o—

Lady Aberdeen Memorial Library

The National Council of Women of Canada is setting up a national reference library of books and pamphlets on noteworthy contributions of women leaders in all fields, in all epochs and in all countries. The material will be in prose, in English, French or German, written by women or about women. It will include reports and histories of women's national and international voluntary organizations.

When the library reaches working proportions, it will function as a private reference library, supplying information in the women's field to general libraries anl research students.

Donors to the Lady Aberdeen Memorial Library are reminded that old books are needed, as well as current publications. Duplicates can be used for exchange with libraries in other countries specializing in women's international archives.

Societies in federation, individual councils and friends are urged to help build up this library by gifts, donations and bequests.

Books may be sent direct (prepaid) to Elizabeth D. Long 55 Cornish Ave., Apt. 4, Winnipeg, Man.

ЄВГЕНІЯ ЗАРИЦЬКА В АМЕРИЦІ

Наша славна співачка (меццо-сопрано), відома солістка Медіолянської Опери Ля Скаля і Лондонської Королівської Опери Ковент Ґарден, п. Євгенія Зарицька приїхала з гостинними виступами на американський континент.

Свої виступи розпочала концертом 25 жовтня 1958 р. в Тавн Гал у Ню Йорку.

Американська, здебільше українська публіка приймає нашу артистку з великим ентузіязмом. В газетах появляються прихильні голоси критики.

Радіємо великим успіхом нашої співачки та очікуємо її виступів і на канадійському ґрунті.

ВІСТІ СФУЖО

В СПРАВІ КОНҐРЕСУ СФУЖО

Акція, яку розпочала Світова Федерація Українських Жіночих Організацій в справі підготовки Конґресу в 1959-му році у повному ході. Дотепер Централя СФУЖО та її комісії: організаційна, культурно - освітня, виховна, суспільної опіки, зв'язків і економічна виготовили анкети і розіслали враз з обіжниками своїм членам-організаціям для опрацювання. Від точних і вичерпних відповідей на поставлені в анкетах питання, від вірного насвітлення і з'ясування поодиноких проблем залежить вислід праці, вартість зібраного матеріялу. Очевидно, що збирати цей матеріял не можуть члени-організації тільки в осідку своїх централь, а треба подбати, щоб усі відділи чи філії перевели працю на місцях спонукуючи і заохочуючи своїх членок опрацьовувати анкети.

Треба зазначити, що зумисне пропущено в анкетах рубрику "ім'я і прізвище", бо не розходиться про окремі одиниці чи поодинокі особи, їх особисті відносини, а про загал українського жіноцтва згуртованого в українських жіночих організаціях, про їх культурний рівень і матеріяльне положення, умови праці й заробітку, виховання молоді, взаємовідносини з іншими національними жінками країни замешкання і т. д.

Від деяких членів-організацій з різних країн приходять уже відповіді на анкети. Їх опрацьовують тепер поодинокі комісії, щоб на основі зібраного звідусіль матеріялу не тільки поробити підсумки праці виконаної СФУЖО упродовж минулих десять літ, а також випрацювати та узгіднити плян праці на наступний період діяльности.

Вище згадані комісії діють в осідку Централі СФУЖО, у Филаделфії, а також у Ню-Йорку. В Торонто організуються паралельні комісії для опрацювання матеріялів зібраних жіночими організаціями Канади.

З НОВИХ ВИДАНЬ

РЕЦЕНЗІЯ

Ольга Бокрянська-Коренець: ЗШИТОК МАЛОГО МОНГОЛА, Ню Йорк 1957.

Це вже другим накладом вийшла вартісна книжечка Ольги Коренець, перший раз була друкована в Кракові 1943 р.

"Малий монгол" — це не якийсь мешканець азійських степів — а мала дівчинка, яку так прозвали за її негарне личко. Може й тому, а ще більше в наслідок ненадійної смерти матері, що була для неї ідеалом доброти і любови, "малий монгол", розумна понад свій вік умово розвинена дівчинка, стає дуже вразлива, замкнена в собі з своїми думками. Хоч жила в упорядкованих відносинах галицької інтеліґентської сім'ї в часах до першої світової війни під доглядом розумного батька й доброї бабуні, не може почувати себе свобідною і веселою як її подруги чи молодша сестра, якої прихід на світ коштував життя незабутньої матері.

Зшиток, в якім записує по дитячому, але вдумчиво і спостережливо свої переживання впродовж кількох літ, творить тло нарисів Ольги Коренець, написаних живо, з чуттям і з думкою звернути увагу на світ переживань деяких дітей, яких нераз і рідні матері не розуміють.

Марія Пастернак містить у "Свободі" довшу рецензію на цю книжечку під наголовком "Інші діти". І в теперішніх часах, коли і батьки і діти переживали важкі ненормальні обставини життя скитальців і нових поселенців, такі "інші діти" доволі часте явище. Ми повинні бути вдячні Ользі Коренець, що своїми нарисами звертає увагу на таких дітей, яким батьки і виховники повинні присвячувати більше чуття і зрозуміння. Тому, що авторка порушує це питання — книжечка "Малий монгол" цінна лектура для молодих матерів та для більших дівчаток шкільного віку.

О. З.

ВИЗНАЧНИЙ ГІСТЬ У РЕДАКЦІЇ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

У понеділок, 24 листопада, загостив до Вінніпеґу ген. Микола Капустянський, один із чільних військових провідників із часів українських збройних визвольних змагань в рр. 1917 - 21, а тепер заступник голови Проводу Українських Націоналістів в Европі. Він є на візиті в Канаді від минулого літа і відновлює знайомство з українським громадянством, з яким запізнався під час своєї візити в Канаді в роках перед другою світовою війною.

Генерал М. Капустянський, відвідуючи місцеві українські світські й церковні установи, ветеранські організації, пресу, централю Комітету Українців Канади та представників провінціяльного уряду, мейора міста Вінніпеґу і др., відвідав також редакцію "Жіночого Світу" та в дружній розмові розказав про враження зі своєї поїздки по східній і західній Канаді.

Під час свого побуту в Вінніпеґу, генерал М. Капустянський взяв участь у святкуванні 40-річчя Листопадового Зриву.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ?

В останньому числі "Жіночого Світу" устійнено, що добрий і поживний сніданок мусить бути багатим у протеїну (білки) — м'ясо, яйця, сир, молоко.

А що треба їсти на обід і на вечерю?

Відповідь коротка: також такі харчові продукти, що мають у собі багато протеїни. Розуміється, що крім м'яса, яєць, молока, чи молочних виробів, ще й інші продукти мають високу й необхідну відживну вартість і їх треба конечно споживати. Та все ж таки треба пам'ятати, що продукти з великою скількістю протеїни повинні займати перше місце в щоденнім харчуванні.

Кожна жінка, господиня-мати повинна також мати на увазі, щоб їжа була завжди різноманітна, не повторювалась зачасто та була так збалянсована, щоб задовольняла всі потреби організму.

Правильна їжа повинна включати в собі в с і необхідні для людини поживні речовини: згадані вже продукти з високою протеїновою складовою частиною, (включно з печінкою, нирками, мозком, різною рибою), далі р а з о в и й пшеничний хліб, всякі каші, товщі (включно з оливою), різна городина, всякі овочі (помаранчі, грейпфрут і помідори обов'язково), та горіхи.

Крім правильного добору харчових продуктів, треба пам'ятати, що всяка їжа повинна бути не тільки поживна, але й смачна — смачно зварена й гарно подана на стіл. Зовнішній вигляд їжі та вміле подання на гарно прибранім столі викликає погідний настрій та збуджує апетит, що є дуже потрібне для правильного використання організмом харчових речовин.

Коли ж крім усього досі сказаного будемо ще мати на увазі, що всякі продукти повинні бути завжди свіжі, що деякі багато корисніше споживати в сирому стані (як напр. овочі й городина), що солодощів (кейків, паїв, тортів, цукорків і т. п.) треба вживати дуже мало, а алькоголю зовсім ні, що мед ліпший від цукру, а звичайну сіль треба конечно заступити сіллю з йодиною та що завжди треба пити багато води (8 склянок денно) — то можна сподіватися, що наше харчування буде приблизно правильне.

Ніколи не забуваймо, що ані здоров'я, ані слабість не є припадкові. За посередництвом харчування ми або будуємо здоров'я, або спричинюємо хворобу.

Отже з цього всього тільки один висновок: жінка, господиня-мати, що приготовляє щоденну їжу, вповні відповідає за здоров'я своєї сім'ї, а в ширшому аспекті й за здоров'я свого народу, за його фізичну й умову працездатність, за добре почування і радісне життя.

Майте ж це, українські жінки, господині-матері, з а в ж д и на увазі!

С.

ПРО ДОБРЕ ВИХОВАННЯ

Як зорієнтуватися, коли вживати виделки, а коли ложечку?

Ложечки вживати тільки тоді, коли даної страви рішуче не можна їсти виделкою.

Коли п'ється плини з ложки, то прикладати до уст бік ложки, чи загострений кінець?

Бік. Ніколи не обертати ложки до уст гострим кінцем.

Чи каву і чай можна пити ложечкою?

Ні. Ложечка служить тільки до мішання і пробування температури та смаку.

Що робити з ложечкою, як нею замішалося напиток?

Покласти її на підставку біля філіжанки. Ніколи не лишати ложечки в горнятку чи в склянці.

Що робити з ножем, коли його не вживається?

Покласти на край у поперек тарілки. Ніколи не класти його так, щоб він одним кінцем лежав на тарілці, а другим на столі. Так само ніколи не вимахувати ножем та виделкою при говоренні.

Де класти уживане накриття після закінчення їжі?

Класти його на тарілку: наперед виделку, відтак ніж, звернений вістрям до виделки, а на кінці ложку.

Де повинна тримати жінка свою торбинку і рукавички, коли їсть у ресторані?

У себе на колінах, або на другому кріслі. Ніколи на столі.

Як щось із начиння впаде на підлогу, що тоді робити?

Попросити друге. Ніколи не підносити самому з підлоги.

Як збирається зі стола брудну посуду, то чи можна її складати одну на другу і згортати на одну тарілку не з'їджену страву?

Ні. До кухні відноситься тільки те, що можна свобідно взяти в кожну руку. Ніколи не згортати нічого з тарілок при столі. Це робиться аж у кухні.

Чи треба перед гостями виправдуватися, коли не мається чи відповідного приміщення, чи посуди, або гості прийдуть несподівано і в хаті нема досить харчів?

Ні. Треба поводитися зовсім свобідно і природно, якби все було у вимріяному порядку. Навіть якщо в вас є тільки кусочок хліба і нічого більше, то розділіть його поміж гостей з такою милою усмішкою, щоб їм здавалося, що вони дістають найвибагливіший торт. І як ви не будете виправдуватися, то ви ні себе ні других не впровадите в заклопотання.

Віра Ке.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ В АМЕРИЦІ

СТРІЧА ГОЛОВНОЇ УПРАВИ УЗХ З ПРОФ. ОЛЕКСАНДРОМ ГРАНОВСЬКИМ-НЕПРИЦЬКИМ

Дітройт, Міш.

Від вересня ц. р. осідком Головної Управи Українського Золотого Хреста стало місто Дітройт. Дня 5-го жовтня 1958, 24-й Відділ ОДВУ в Дітройті святкував свій 25-літній ювілей, получений з посвяченням власного прапора. Це свято звеличав своєю присутністю проф. О. Грановський, голова Центральної Управи ОДВУ.

Користаючи з побуту проф. О. Грановського в Дітройті, Головна Управа УЗХ влаштувала з ним стрічу членок ГУ. Крім членок ГУ запрошено також голову УККА, д-ра Д. Квітковського, голову Окр. Управи ОДВУ, п. І. Білоуса, голову 24-го Відділу ОДВУ, п. П. Залугу, заступника, п. М. Дякуна і ін.

Стріча відбулася в домі п-ва Левкутів. По обіді відбулася офіціяльна частина стрічі, в часі якої п. А. Левкут, заступниця голови ГУ УЗХ, представила проф. Грановському членок ГУ УЗХ, що перебувають у Дітройті. Професор побажав новообраній Управі успіхів у праці і подав кілька порад у цілі скріплення діяльности УЗХ. До найважніших завдань належить відновлення деяких Відділів УЗХ, які дотепер не проявили діяльности, а також треба намагатись побудити до більшої активности слабші Відділи. Організувати дитячі Оселі, заохочуючи Відділи УЗХ, що мають осідок близько Оселі ім. Ольжича, висилати на літо дітей до Оселі, маючи на увазі дуже вдатний під тим оглядом цей рік. Належало б зорганізувати Експозитури в Німеччині, Франції і Англії, щоб мати зв'язок зі світом. Створити фонд, щоб мати в запасі більшу готівку. Заопікуватись нашою молоддю, влаштовуючи курси українських народніх танків, вишивок, культурних розривок і т. п. Використати всі добрі обставини, які в даному осередкові можуть бути пригожими. В дружній гутірці, в родинній атмосфері провели зібрані вечір і покріплені на дусі попрощали Шавного Гостя, дякуючи за цінні поради.

Голова, п. М. Квітковська просила Професора, як голову ЦУ ОДВУ, щоб у своїх зустрічах з Відділами ОДВУ і УЗХ впливав на членок Українського Золотого Хреста і заохочував їх до більшої активности.

Г. Білоус

ДОРОГА ОБНОВА, ХУСТИНА ТЕРНОВА . . .

Хустина оспівана в піснях, мальована мистцями і так занехаяна нами! Відмовились від хустки, назавжди замінили її капелюхом. Я не проти капелюха — говорю зразу, щоб, боронь Боже, не обізвали мене ворогом цивілізації . . . Але признаймо право хустині, даймо їй належне місце. У нас на хустку дивляться скоса — то селянське вбрання, а ми намагаємось далеко відійти від того, боїмося показати себе "некультурними". І не помічаємо, що ті наші погляди застарілі на десятки років.

Як здивувалася одна моя приятелька, коли їй показали в журналі фото Інґрід Берґман, з голови до ніг закутану в дорогоцінне норкове хутро і — пов'язану хустиною (під підборіддя, як наші селянки)! А потім та ж пані сама вже звернула увагу: в кіно показували кінські перегони в Англії, присутні там англійська королева з сестрою були в хустках. Коли придивимось, таких випадків зустрінемо немало. Ті, що не бояться видатися меншевартісними, не бояться хустки.

Хустина зручніша від капелюха у вітряну погоду. Як жалюгідно іноді виглядаємо: вітер терзає поли, зриває капелюха, в одній руці маємо торбинку чи кошика, другою придержуємо капелюха. Бракує третьої руки придержати у критичний момент поли або вхопитися за поруччя автобуса.

А в кіно, театрі, на академіях?!

Пані! Можемо вірити у щирість компліментів: "Який чудовий капелюшок маєте!"... але віримо тому лише перед початком і в час перерви. Під час дії (будьмо певні) ті, кому ми капелюхами затуляємо сцену, в душі посилають нам бажання зовсім іншого характеру. А любісінько можна в таких випадках прийти в хустині (або шалику). Її зручно й скинути, якщо хто не хоче в залі сидіти в хустці. Відповідно пов'язана, вона не псує зачіски, навпаки, захистить від вітру й дощу. Від такої зручности мало хто б відмовився, коли б ми собі уяснили, що хустина не є частиною одягу "меншевартісного", "нижчої культури".

Коли ж признаємо і ствердимо її право хоч би нарівні з капелюхом? Я, дорогі пані, агітую за нашу хустину.

О. Ч.

"Вільне Слово" (Жіночий Куток),
Сидней, Австралія.

ВІД НАШИХ ЧИТАЧОК

З НЕСПОДІВАНКИ ДЛЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

САСКАТУН, САСК.

В суботу, дня 1-го листопада 1958 року сусіди і знайомі влаштували за ініціятивою п. А. Корди несподівану гостину для п-ва Наталії і Елмера Василенко з нагоди набуття їх власної хати.

Під час підвечірної перекуски гості відспівали низку пісень.

Господарем церемонії був п. В. Корда. Він попросив п. Марію Бедзик, щоб вручила молодим господарям від усіх присутніх гарний подарунок.

Пані Бедзик у своїм привітальнім слові згадала про потребу підтримки "Жіночого Світу". Присутні відгукнулись на її заклик та зложили $15.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Жертводавцям щира подяка, а молодим господарям щасти Боже в новій хаті.

Анна Корда

П-во Наталія і Елмер Василинки

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

СОДБУРИ, ОНТ.

В понеділок, 22 вересня ц. р., померла несподівано бл. п. Текля Назар, проживши 72 роки. До Канади прибула враз із своїм чоловіком Данилом 1912 року зі Сокальщини, Зах. Україна. Весь час вони прожили в Содбури. Покійна залишила в смутку 4-ро дітей, 12 внуків і 5 правнуків. Її чоловік Данило помер 1954 р.

Бл. п. Текля Назар хоч молодою виїхала з рідного краю, але ніколи не забувала про рідну церкву і про українські справи. Впродовж усього свого трудолюбивого життя була жертвенною для гр. кат. церкви, в котрій довгі літа була сестрицею і спомагала церкву як своєю працею так і грошевими пожертвами.

Бл. п. Текля Назар

Враз із своїм чоловіком покійна Т. Назар не забувала також про національно-українські справи. Коли в Содбури постав Гурток УСГ, а пізніше Філія УНО, то вони обоє, хоч не були членами, то все ж таки дуже часто підпомагали ті організації.

Покійна була милої і спокійної вдачі. Понад усе любила дітвору, котра ніколи не поминала її хати, головно з колядою, а вона завжди щедро їх обдаровувала.

Майже до останніх днів свого життя покійна любила багато читати. Читала багато книжок, які випозичувала, де тільки могла дістати, часописи, котрі сама передплачувала. Була передплатницею "Нового Шляху" і "Жіночого Світу" і ін.

Ввечері 24 вересня о. М. Босий відправив панахиду в похоронному заведенні, на яку прибуло багато людей. Похорон відбувся 25 вересня враці з гр.-кат. церкви. Заупокійну Службу Божу і похорон відправив о. Є. Бобовник. Після похорону родина покійної влаштувала прийняття для учасників похорону в домі зятя, п-ва К. і А. Білінських, де дочки й сини подякували всім учасникам похорону за їх участь.

Пам'ять про покійну ще довго буде жити між нашим громадянством. Цих кілька слів хай буде грудкою землі на могилу покійної, а канадійська земля хай буде їй легкою.

Учасник похорону

ЗАКЛИК

Щоб причинитися хоч одною цеголкою до дальшої розбудови "Жіночого Світу", що саме під цю пору є нам дуже потрібний, я п е р ш а з нагоди 10-ліття появи "Жіночого Світу", що припадає в 1958 року, вже складаю свій ювілейний дар у сумі $10.00 і кличу на таку суму своїх добрих і дорогих приятелів з таких місцевостей:

Р у а н, К в.

п. М. ТАРНАВСЬКУ, голову Відділу ОУК
п. Е. ЗАХАРУК, мою куму
п. М. РУБЕК
п. С. ДОЛИНЧУК
п. К. СИДОРИК

Ст. К е т е р и н с, О н т.

п. Е. ШАРИК, дружину голови КЕ УНО
п. Г. ПОВОРОЗНИКА, нашого гром. діяча
п. М. ГЛАДИШ
п. П. САМЕЦЬ
п. М. БОРОВСЬКУ

Т о р о н т о, О н т.

п. А. МОТТУ
п. С. ТЕРЕБУШ
п. О. ЗАЯЦЬ
п. М. ГУЛЬТАЙ
п. С. ПРОЦІВ

В и н д с о р, О н т.

п. Ю. МУДРУ
п. С. ЛИСУ
п. Н. НИКОН
п. Ф. БУЧОК
п. Г. МАРТИНЮК
п. А. ЗЕЛЕНУ
п. І. ЗЕЛЕНУ
п. М. МИСЕВИЧ
п. А. ВОЙТОВИЧ
п. М. КОСІКОВСЬКУ
п. М. НАЗАРЕВИЧ
п. Г. ВІВЧАРУК

Е м е р с б у р ґ, О н т.

п. А. ТЯЖКУ
п. А. МАСНУ

Дорогі Пані!

Я, нижче підписана, знаючи Вас усіх як добрих і чесних членок ОУК та щирих жертводавців, звертаюсь до Вас з проханням: **підтримайте "Жіночий Світ" в його 10-літті!** Вийдіть назустріч моєму проханню і докажіть, що Ви не тільки добрими матер'ями, працьовитими господинями, але також свідомими й вирозумілими працівницями для нашого журналу, — трибуни нашої організації, що змагає до спільної нашої цілі.

На закінчення кличу до Вас, Дорогі Сестри, словами, що їх сказала наша письменниця і піонерка жіночого руху, Наталя Кобринська, вмираючи по своїх трудах і по важкій праці для українського жіноцтва: "мене вже серце не болить". Так і нас не буде боліти, коли ми хоч маленькою частинкою допоможемо нашій загальній важливій справі.

Ще одно заявляю: коли Ви всі, згадані пані, відгукнетеся як одна на мій заклик, то я обіцяю при кінці подвоїти свою жертву, а Вам усім вишлю ще й особисто якусь несподіванку.

Стефанія Гренюк,
фін. секр. Відділу ОУК у Виндсор, Онт.

Організація Українок Канади

П-ВО ОМЕЛЯН І АННА ТАРНОВЕЦЬКІ ВИЇХАЛИ З ВІННІПЕҐУ

По довгих літах, прожитих у Вінніпеґу п-во Тарновецькі виїхали на постійний побут до Ванкувер.

З виїздом п-ва Тарновецьких ОУК і БО у Вінніпеґу втратили добрих і активних членів.

Пан Тарновецький брав активну участь у рядах УСГ, УНО, в кредитівці "Карпатія" і кооперативі "Калина", був головою УНО, "Карпатії" і "Калини" та був часто в управах згаданих організацій.

Пані Тарновецька була представницею ОУК в Централі Комітету Українок Канади впродовж кілька років, і тут займала пости місто-голови, членки провірної комісії, а останньо була головою. Вона брала активну участь і в місцевому Відділі Комітету Українок Канади. Впродовж кількох літ була головою та займала й інші пости в управі. Працювала багато, але найбільше поклала праці при висилці одіння на скитальщину.

Своєю милою і тихою вдачею п. Тарновецька здобула собі симпатію в рядах ОУК і в рядах ЖКУК. Тому й не диво, що виїзд п-Тарновецької болюче відчуває жіноцтво Вінніпеґу, з яким вона співпрацювала.

З виїздом п. Тарновецької ми втратили також її гостинний дім, в якім нераз пережили милі хвилини. П-во Тарновецькі ніколи не відмовляли свого гарного дому на різні прийняття, які часто влаштовувано в їх домі для різних цілей. В домі п-ва Тарновецьких гостили з рамені ЖКУК голову Національної Жіночої Ради Канади, п. Маршал, місто-голову місцевої Жіночої Ради, п. Дерксон, а в січні ц. р. відбулось прийняття для дружини прем'єра Канади, п. Діфенбейкер.

З визначних українок гостила п. Тарновецька у своєму домі сеньйорку жіночого руху, бл. п. Олену Кисілевську, п. Ірину Павликовську, голову СУА, п. Олену Лотоцьку та інших визначних українських і англійських жінок.

Анна Тарновецька, довголітня голова ЦУ ОУК

Перед виїздом з Вінніпеґу п-ва Тарновецьких щиро прощали Філія УНО і Братні Організації в Національнім Домі, а п. Тарновецьку зокрема прощали членки Управи Централі ЖКук в її домі, де вручено їй на спомин подарунок.

Всі, яким довелося жити і співпрацювати з п-вом Тарновецькими, справді болючо відчуваємо їх відсутність у Вінніпеґу та бажаємо їм на новому місці прожити ще довгі, довгі літа у щастї, вдоволенні та здоров'ї. Також сподіваємось, що вони й у Ванкувері продовжуватимуть свою працю в рядах наших організацій.

Є. Ситник

РОЗМОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОУК ІЗ СВОЇМИ ВІДДІЛАМИ

Вже третій місяць проходить від нашої Крайової Конференції, на якій так багато вигнуло проблематики й рішень. Одначе стверджуємо, що роз'їхавшись домів, замість реалізувати пляни, Відділи чомусь дуже пиняво контактуються з ЦУ ОУК, дуже мало пишуть звідомлень про працю на місцях. На наші обіжники теж слабий відгук. Невже осінній сезон так закстивізував наші Відділи, що нема часу на скромне листування? Якщо так, то це непогано! Напевно згодом, віддихнувши, дістанемо багаті відомості про організаційне життя наших Відділів! Нетерпляче ждемо!

Все ж таки дозволимо собі знову на малу пригадку найперших зобов'язань Відділів супроти ЦУ ОУК.

Вже вичувається перед-різдвяний рух у нашій країні. Вже вітрини вікон покриті реклямами традиційного Ст. Клоса, вже скуповується різдвяні подарунки для знайомих,

словом поволі зближається святочна атмосфера, така притаманна й особливо чарівна своєю галасливістю, своєю реклямою, та традиційністю. У зв'язку із цим приходять питання-гадки. Різдвяний сезон має свої зобов'язання в організаційній праці. Дозволимо пригадати: **важне, преважне використати його для збирання різдвяних оголошень - побажань,** які вже до 15 грудня повинні бути в Редакції "Жіночого Світу"! Поспішіться з цим обов'язком, поможіть у фінансових труднощах нашому журналові! Віримо, що не тільки Виндсор, що в минулому році мав такі великі успіхи у збиранні оголошень, зможе і в цьому році повторити таку акцію, але і другі Відділи знайдуть охочих послужити своєму журналові. Якщо важко найти до тої праці членок, то можна комусь із прихильниць журналу дати відсоток із зібраних оголошень. Подумайте про це, використайте можливість грошевого приходу для трибуни наших ідей, яким є наш журнал.

Друге важливе діло в різдвяному сезоні це кольпортаж альманахів як різдвяних дарунків нашим знайомим, родині, бібліотекам філії і т. д. Подбаймо про активність життя в Організації, поки ще трохи в нас часу, поки не застукали нас різдвяні хатні справи. Більше суґестій у плянах діяльности ми подали Відділам в обіжниках. Просимо переглянути їх та хоч у частині вибрати щось для своєї праці.

Не забувайте теж про контест з нагоди 10-ліття "Жіночого Світу". Чи ви вже вибрали контестантку у своєму Відділі? Чи вже влаштували будь-яку імпрезу для кредитування контестантки свого Відділу?

Кінчаємо отими пригадками нашу розмову в надії, що вона матиме належний відгомін та повне зрозуміння наших ідейних членок та членок наших Молодечих Відділів!

Центральна Управа ОУК

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ ОУК

МОНТРЕАЛ, КВ.

СВЯТО КНИЖКИ

Монтреальський Відділ ОУК кожного року відзначає в місяці жовтні "День книжки" окремими імпрезами, виставкою книжок чи святочними сходинами з відповідними рефератами.

Членки Відділу ще досі згадують виставку творів українських письменниць, чи виставку дитячої літератури, вміло влаштовану тодішньою культ.-освітньою референткою, п. Стефанією Звонок, чи доповідями п. Надії Небелюк, так дбайливо підготовані і виголошені, що причинялися до поширення знання слухачок і надовго залишалися в пам'яті.

Нема тепер у рядах членок нашого Відділу п. Небелюк, яка щиро посвячувала свій час і знання Організації Українок Канади, вона виїхала до Саскатуну. Також і п. Звонок з родинних причин не може присвячувати багато часу праці в ОУК. На щастя працюють у Відділі їх гідні заступниці — п. А. Лебідь культ.-освітня референтка, п. Марія Давидович референтка преси і п. Ірена Ґенвало — секретарка, яка в цьому році підготовила реферат на "Свято книжки".

Через брак залі не можна було влаштувати "Свято книжки" в жовтні, зате святочні сходини, що відбулися 5-го листопада, були спільні для членок ОУК і членів УНО та УСГ. Свято відкрила вступною промовою п. Марія Чайківська і завзивала членство піддержувати культурні імпрези ОУК. З черги мала дівчинка, учениця Рідної Школи УНО, яку провадить тепер п. Стефанія Ґенґало, віддеклямувала з чуттям відповідний віршик. Мала деклиматорка, якої мама є німка, дала доказ, що дуже скоро й добре можна навчитися української мови, як дбає про це батько і школа. Реферат п. Ірени Ґенґало дав перегляд поставання письма і книжок у різних народів різних віків. Прелеґентка підкреслила також потребу плекання рідної мови й поширювання української книжки серед нашої спільноти в Канаді, а членства **ОУК зокрема.**

Містоголова Відділу, п. Віра Довгань говорила про матеріяльні труднощі української преси, та про потреби "Жіночого Світу". На її заклик зложили учасники того вечора, що закінчився національним гимном, $37.00, які призначено на видавничий фонд "Жіночого Світу".

Щира подяка всім жертводавцям.

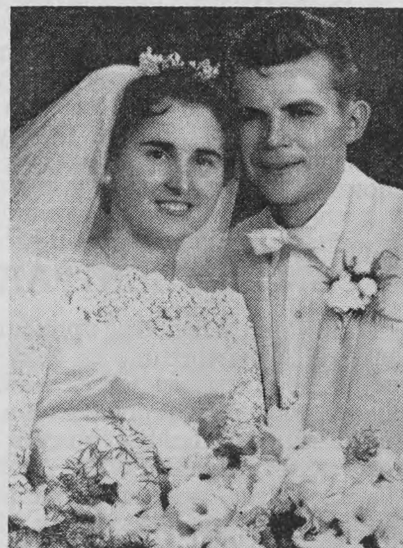
А. К.

ТОРОНТО, ОНТ.

З ВЕСІЛЛЯ НА "Ж. С."

У дні 13 вересня ц. р. відбулося весілля в п-ва Кравців. Пані П. Кравець, членка ОУК і передплатниця "Ж. С." віддавала свою доню Катрусю за Івана Шмида.

П-во Кравці приїхали в 1951 році до Канади. Як добрі члени Українського Народного Союзу у Франції після приїзду до Канади вступили в ряди УНО та ОУК, а їхня доня в ряди МУН.

П-во Катруся і Іван Шмид

Весільна гостина відбулася в залі УНО в Торонто при великім числі членок і членів та знайомих. Під час весільної гостини не забуто й про збірку на українську пресу, з чого приділено на пресовий фонд "Жіночого Світу" $10.00.

Всім жертводавцям щира подяка, а молодій парі багато щастя на новій дорозі життя.

П. Лазор

ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

З 25-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ НА "Ж. С."

За ініціятивою пп. Є. Кузенко й В. Гринюх, в суботу ввечері 20-го вересня ц р. родина й поважне число приятелів зійшлись до домівки УНО, щоб спільно вшанувати роковини 25-літнього подружнього життя визначних громадян, п-ва Дмитра і Єви Пирогів. Ювілятів при вступі до залі привітали родина і присутні рясними оплесками.

П. Н. Душко, як господар ювілейної вечірки, попросив пароха української гр.-православної Церкви, о. Л. Сологуба перевести молитву. По молитві о. Л. Сологуб підніс тост за здоров'я ювілятів. По вечері п. Н. Душко подав короткий перебіг життя ювілятів.

П. Д. Пиріг є активним членом УСГ, а його дружина Єва взірцевою членкою місцевого Відділу ОУК. Вона була кілька років головою Відділу, завжди активна в організаційній праці. Виховали двох синів, Михайла і Євгена, які вступили в члени Відділу МУН і брали участь в організаційній праці. Коли у нашій місцевості заснувався Одноцентовий Фонд, то ювіляти разом із синами стали членами згаданого фонду.

З черги промовляли ще п. Д. Марценюк, як староста з весілля ювілятів, дружба п. О. Турчин і дружба, п Петро Герчак. Також зложили побажання пані Морозюк, кол. дружка і старша сестра ювілята, п. Лоташ. Сини ювілятів — Михайло та Євген зложили батькові й матері щиру подяку за виховання та вищу освіту і дали їм гарний дарунок. Також

П-во Єва і Дмитро Пиріг

був покликаний до слова друг ювілята, п. Василь Кобрин, що згадав про перебіг життєвих обставин ювілятів у минулому та про вклад їхньої праці в організації і побажав їм всього доброго на будуче. Пані Є. Кузенко, голова місцевого Відділу ОУК, висказала велику подяку ювілятам, а особливо пані Пиріг за її працю в організації і вручила ювілятам подарунок від присутніх, побажавши щасливої будуччини і діждати золотого ювілею. Також було багато подарунків від рідні ювілятів і телеграма з побажанням від п-ва Василя і Одарки Сірських і їх дітей із Торонта. Далі промовляв о. Л. Сологуб, який як довголітній парох у Форт Віліям, знав життєві початки ювілятів. Він побажав ювілятам кріпкого здоров'я і щоб могли далі успішно вести свою взірцеву торгівлю та дочекати до 50-літнього подружнього ювілею.

Зворушені ювіляти щиро подякували присутнім за влаштування ювілею.

На заклик п. В. Кобрина присутні зложили датки на пресу, з чого призначено $20.00 на "Жіночий Світ".

По закінченні ювілейної церемонії присутні забавлялися до пізньої ночі при звуках окрестри.

Всім жертводавцям в імені "Жіночого Світу" щира подяка, а ювілятам многая літа!

Учасник

ПОДЯКА

Зі щирого серця дякуємо щиро всім, що зайнялись підготовкою нашого подружнього ювілею: пп. Козенко, В. Гринюк і М. Тарнавській. Дякуємо всім промовцям, господареві п. Н. Душкові і о. парохові Сологубові за переведення молитви і промову. Дякуємо старості, Д. Марцинюк, дружбам, А. Турчин і П. Гірчак та дружці, п. А. Морозюк і п. Лоташ. Дякуємо за дарунки своїм синам, Михайлові і Євгенові, голові Відділу ОУК, п. Е. Козенко, молоді з МУН (голова МУН, С. Турчин вручив нам дарунок від МУН), Петрусі Гірчак, Галі Гринюк, п-ву Турчин, Колосімо, Тимури, Г. Бондер, п-ні Дз. Краснюк, п-ву Н. Андруховим і І. Гошвам з Кенори, з Торонта п-ву К. Мигаль, С. Левицьким, п. К. Николайчук, п-ву В. Сірським (за телеграму і дарунок). Мила гостина і щедрі подарунки лишаться нам надовго в пам'яті. Вдячні всім

Дмитро і Єва Пиріг

ЗАХ. ТОРОНТО, ОНТ.

З ПРИЙНЯТТЯ НА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЦІЛІ

У дні 18 вересня ц. р. в залі УНО, Зах Торонто відбулось передвесільне прийняття (шавер) для молодого п. Богдана Романюка, сина свідомої української родини і кол. голови Відділу ОУК, Зах. Торонта, п. Марії Романюк.

На прийняття прибуло численно членство, родина і приятелі п-ва Романюків При дверях зустріли молодого Романа в супроводі з нареченою батьки й рідня. Мама Романа вдекорувала молодих, яких запроваджено на сцену на приготовані для них місця.

По перегляді багатства дарунків відбулася багата гостина. При цій родинній забаві присутні не забули про організаційні потреби. На заклик містоголови, п. Софії Романик проведено збірку, з якої призначено $10.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Щира подяка всім жертводавцям, молодим бажаємо щастя, а батькам складаємо признання за виховання гарного сина.

З ПРИЙНЯТТЯ НА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЦІЛІ

П-во П. і В. Лазор влаштували чайне прийняття з бінґом у своїм гарнім домі в цілі здобуття фондів для Відділу ОУК Зах. Торонта.

КУТОК ЛЮБИТЕЛІВ КВІТІВ

Запитання Вп. Пані Анни Панчук, Виндсор, Онт. Я маю живопліт. Всі корчики ростуть добре, а один росте слабо, має малі листки й передвчасно жовтіє.

Відповідь: Досить часто буває, що не всі корчики або й дерева гарно розвиваються. Причин може бути багато. Ось деякі з них: 1. Коріння підгризають личинки різних комах. 2. На корінях появився рак. Відкритий, або закритий. Коріння грубіють, творяться ґудзи. 3. В ґрунті є підшкірна вода. 4. Посаджена ростинка має невідповідну землю. Часом цегла, скло, каміння, і бракує поживи. 5. Буває й таке, що якраз деревце посаджене в ямку, де є вапно (гасили вапняний камінь). 6. Дуже глибоко, або противно, дуже плитко посаджено і т. п. і т. д. Раджу вам тепер восени, коли є ще тепло, або ранньою весною, коли вже приходять приморозки (я не знаю вашого підсоння), викопати корчик і докладно оглянути коріння, землю й усунути перешкоди. Місця заатаковані раком треба вирізати гострим ножем. Викинути всю землю і дати іншу, свіжу, поживну та посадити так, щоб в землі знаходився корінь, а над поверхнею був корчик. Це пізнати легко, надряпуючи першу покрівну шкірку. Корінь буде мати бронзову краску, а надземні частини зелену. Межа між ними якраз має бути трохи вище поземної лінії ґрунту (дається трохи вище, бо треба узглянити, що корчик трохи осяде в ґрунт). Посаджений корчик добре полийте. Ще незабудьте горішню частину корчика втяти на 1/3 гострим ножем.

Запитання Вп. Пані Марії Запутович, Торонто, Онт. Мій олеандр від деякого часу стратив барву, листя якби поморщилося. Квіти не розвиваються, а при насаді дістають якусь чорну плямку.

Відповідь: Взагалі олеандр не є вибагливою ростиною. Він потребує дуже багато води від весни до осени. Поливати треба щодня. Крім того олеандр потребує в літі багато сонця. Добре в літі виносити з хати в садок, на сонце й обильно поливати. Найкраще всього олеандр росте коло потічків, де є ґрунт вогкий.

В зимі треба олеандрові дати відпочинок. Тримайте його в полутіні й поливайте дуже мало.

В міру росту треба давати більші вазонки й доповнювати свіжою поживною землею.

Коли олеандр не має тих вимог, це відбивається на його рості, він починає хорувати й стає мало відпорний на боротьбу з шкідниками, головно грибками.

Ваш олеандр (листки і цвіт) заатакований грибком. Не знаю точно яким, але боротьба з грибковими недугами більш менш одна.

Грибкові захворіння лікуються фунгісідами, себто отруйними хемікаліями. Далеко успішніше й корисніше, коли кімнатні ростини, що є вразливі на грибкові захворіння, оприскувати перед захворінням. Тяжче й менш успішна є боротьба з грибками, коли ростина вже є хвора. Чому так? Більшість грибків розвивається в середині тканин ростин і є недосяжні для ліків.

Ті ліки можуть бути: теч, дим (підкурювання), протравлення ґрунту і т. п. Багато є ліків проти грибків. Одні мають у складі сірку, другі аршеник, ртуть (живе срібло) і ін.

Можна самому приготовляти такі розчини, але вам краще зайти до більшого садівничого заведення (насінньої торгівлі) й купити готовий препарат для оприскування. Купіть для оприскування розпиляч (той, що уживають при присканні на мухи, оси тощо), точно виконайте припис, що його подано на готовому препараті й срискуйте листи згори і знизу так, щоб на листках затрималися дуже дрібні кропельки течі. Коли теч скапує, то знак, що злий розпиляч, або невміло ним орудуєте.

Прискання треба час-до-часу повторити. Пам'ятайте, що ростинка легко може захворіти, але важко її лікувати.

Леонід Бачинський

В дні 26 жовтня ц. р. зійшлись члени, членки і приятелі до вище згаданих активних наших членів на це багате й гарно влаштоване прийняття. У веселій гутірці, при забаві в бінґо весело проходив час. Щасливі на гру вигравали по дві нагороди.

П-во Лазор гостили всіх щиро. Слід згадати що вони гостинні й щедрі не тільки у прийнятті, але й у всяких збіркових акціях на національні цілі. Приїхавши з Франції до Канади, від початку включилися в організаційні ряди, в яких і досі працюють в УНО, ОУК, а 2 доні в МУН. Старша Маруся брала участь у контесті УВФ.

Присутні на цім вечорі зложили жертви на організаційні цілі. Жертвували по $2.00: п-во Т. Голота, Є. і Т. Даниляки, Лазорі, Кравець, Бартошик, Борковські, пп. А. Хрущ, О. Кревецька, О. Ямкова, Савчин, С. Романик, А. Горбацьо, Цвіґун, М. Чабан, С. Ґонта, Т. Лозова, К. Химій, К. Рімець, М. Зенчук, Дудар, Півторак, І. Столярчук, В. Паладійчук, Т. Ґрай, А. Безкоровайна.

Голова Відділу, п. Є. Даниляк подякувала п-ву П. В. Лазорам за труд і посвяту для нашої організації.

Відспіванням многоліття господарям дому і всім присутнім закінчено цю милу гостину.

Т. Ґрай

ПАСТЕРНАК (PARSNIP)

"Танцювала риба з раком,
А цибуля з пастернаком,
А дівчина з козаком"...
З народньої пісні.

Не можемо поминути своєю увагою городньої рослини пастернака, оспіваного, навіть, як бачимо, в народній пісні.

Солодкуватий корінь пастернака здавна був улюбленим присмаком наших людей у старій Батьківщині.

Легко відварений та підсмажений на олії*) корінь пастернака може бути дуже добрим і здоровим додатком до будь якого м'яса. В юшках і в салатках пастернак з успіхом заміняє салеру.

Пастернак є дуже близьким родичем моркви, петрушки й салери та багато має спільних прикмет із згаданими рослинами.

Сіяти пастернак на грядку треба в той час, як тільки з неї зійде сніг. Ще краще сіяти восени під зиму, з таким розрахунком, щоб посіяне насіння не зійшло восени. Насіння на посів має бути зовсім свіже — однорічне. Висівати рядками: рядок від рядка на 13 інчів, а рослини в рядкові залишати одна від одної на 5-7 інчів. Очевидно, зайві рослинки з рядка доводиться викидати, проривати.

Краще вдається на ґрунтах тяжких, досить глибоко перекопаних. Свіжий гній (обірник) до ґрунту не радимо давати, бо корінь рослини буде від нього розгалужуватися і від того тратити на своїй ужитковості.

Насіння пастернака довго сходить, а за той час грядка заросте бур'яном. Тому рядки посіву доводиться визначувати добавкою до насіння пастернаку ще й насіння салати. Салата дуже скоро зійде і позначить рядки. А тоді вже зовсім легко буде між рядками знищувати бур'яни сапою (мотикою), не зачіпаючи ще непокільченого пастернака.

Дальший догляд за обсіяною грядочкою полягає в знищуванні ґрунтової шкаралупи, підпушуванні ґрунту, знищенні бур'янів і проріджуванні сходів. Прополювання та розпушування повторюється кілька разів впродовж літа.

Пастернак морозостійкий. В місцевостях з лагідними зимами врожай можна збирати впродовж всієї зими, аби тільки під час збирання не було морозу.

Шукайте й плекайте пастернак тільки з корінем круглим, бо з ним легше працювати на кухні.

---

*) Людям з коронорною недугою серця дуже радимо не вживати ніяких інших товщів і олії **крім** соняшникової (Sun Flower oil) та кукурудзяної олії (Corn oil).

АРАХІС, ЗЕМЛЯНИЙ ОРІХ, КИТАЙСЬКИЙ ОРІХ (PEANUT)

Хочемо для наших читачок (ів), яких доля оселила в теплих краях і зокрема в Південній Америці, подати короткі відомості про плекання земляного оріха, насіння бо його має у своєму складі високоякісні для людського організму білки і товщі в досить великій кількості. Там, де є на рік 5-6 місяців безморозного періоду часу, вже можна спробувати сіяти земляний оріх. Наш земляк п. Ф. Костенко в 1957 році в умовах клімату стейту Ню Джерзі (ЗДА) мав плянтацію земляного оріха. Мінус його спроби був малий порівнюючи врожай. Нам здається, що п. Костенко висівав не вилущені зернята оріхів і тільки тому не досяг належного успіху.

При культивуванні земляного оріха значно легше мати діло з його так званою **кущовою** формою (існує ще й повзуча форма).

Особливою якістю земляного оріха є те, що цвітоніжка після відцвітення квітів нахиляється до землі та зав'язок заглиблюється в ґрунт, де приблизно на глибині 5-6 інчів відбувається остаточний розвиток орішків. З цього стає зрозумілим, що верхній шар ґрунту під земляний оріх має бути досить пухкий.

Сіяти земляний оріх тільки вилущеними зернятками (в кожному оріхові звичайно буває 2 зернятка). Зі зерняток не здирати тонесенької шкірочки. Насіння сіється на глибину 3-4 інчів. Найнижча температура проростання насіння 12 ступнів тепла по термометрові Цельсія, а молоденькі сходи оріха не переносять найменших приморозків. На один квадратовий метр площі ґрунту можна висаджувати сім-десять рослин (зерняток). Надмірна вогкість для рослин земляного оріха є шкідливою.

Догляд за плянтацією покладається в знищенні бур'янів, у зрушуванні ґрунту між рядками та в двох або трьохкратному підгортанні кущиків рослин. Підгортуючи рослини, треба брати ще й рукою землю та підсипувати її близько до кущів.

Врожай можна досягнути 300 грамів з одного квадратового метра.

Яків Танцюра

УВАГА ЧЛЕНКИ ОУК У МОНТРЕАЛІ, КВ.!

Загальні Річні Збори монтреальського Відділу ОУК ім. О. Басараб відбудуться в неділю, 28 грудня, 1958 р.

Приявність усіх членок обов'язкова.

За Управу Відділу:

І. Ґенґало, секр.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

КАПУСНЯК

1 ф. свинини
1½ ф. квашеної капусти
2-3 картоплі
1 мокрва
1 петрушка
1 цибуля
2 зубки часнику
2 ложки масла
⅛ ф. сала
2 ложки муки
сметана
2 ложечки дрібно посіченої зелені петрушки
сіль і перець до смаку

Зварити в воді м'ясо до готовности. Окремо тушкувати до напівготовности віддушену з соку квасну капусту, підливаючи бульйоном з м'яса. Половину покришеної цибулі та соломкою нарізаного коріння моркви й петрушки обсмажити злегка на маслі і змішати з підсмаженою на маслі мукою. Другу половину цибулі посікти дрібно з салом і зеленю петрушки. До процідженого бульйону покласти в малі частинки нарізану картоплю. Як закипить, дати решту складників (крім сметани) та варити до готовности.

Подаючи на стіл поставити в кожну з капусняком тарілку кусник м'яса і ложку чи менше сметани.

БУРЯКОВИЙ КВАС ДЛЯ БОРЩУ

5 ф. буряків
5 кварт холодної води

Обчистити й помити гарні червоні буряки. Одну п'яту частину нарізати в кружельця та складати на переміну з цілими буряками в чисту бочку, чи глиняну посудину. Залити холодною водою, прикрити тарілкою з тягарцем та поставити на два дні в тепле місце. Після закінчення процесу ферментації винести в холодне місце. За два тижні квас повинен бути готовий до ужитку. Періодично треба збирати з поверхні квасу плісняву поволоку.

БАРАНИНА З ЧАСНИКОМ

3 ф. баранини
2 зубки часнику
¼ ф. сала
1 ложка муки
сіль до смаку
1½ горнятка сметани
1 горнятко оцту
2 горнятка води
3 - 4 картоплі
зелень петрушки

Помиту баранину залити на 2 - 3 години в скляній чи емальованій посудині оцтом, розпущеним водою. Потім нашпигувати м'ясо кусниками сала й часнику та покласти на сковороду, посолити і пекти в печі до пів готовности, обертаючи час-до-часу та посипуючи мукою. Опісля обкласти баранину цілою сирою картоплею і продовжувати пекти до готовности картоплі. Обсмажену баранину і картоплю перекласти до ринки та залити сметаною і соком, в якому вона смажилась, посолити ще як треба та тушкувати з 10 - 15 хвилин.

Подавати на стіл кусниками з картоплею, поливаючи підливою та притрусити дрібною зеленю петрушки.

БІЛИЙ РІЗДВЯНИЙ КЕЙК

½ ф. масла
1 горнятко цукру
6 яєць
сік і обтерта шкірка з ½ цитрини
2¼ горнятка муки
2/3 ф. родзинків
½ ф. цукрованих черешень (червоних і зелених)
3 кружельця цукрованого ананасу (пайнепл) — червого, зеленого і жовтого, порізаного в кусники
¼ ф. цитринової цикади (цукрованої цитрини)
¼ ф. мигдалів (алмондс) спарених, обчищених з лупинок і покришених дрібно
½ ложечки порошку до печива (бейкінґпавдер)
½ ложечки солі

Втерти масло, всипати цукор і далі втирати. Додати по одному 3 яйця, за кожним яйцем вбиваючи добре масу. З других 3-ох яєць відділити жовтки від білків та добре втерти жовтки, додати до першої маси разом з цитриновим соком і шкіркою. Все разом добре замішати. Додати 2 горнятка муки, просіяної з порошком до печива і сіллю, сполучити разом з масою, а відтак і всіми овочами, наперед помитими й посипаними ¼ горнятком муки. Наприкінці вбити піну з 3-ох білків та легко вимішати з приготовленою масою. Пекти в двох добре натовщених тортівницях около 3 години в легко-гарячій печі (275 ст. Ф.).

КОРЖІ З МАКОВОЮ ПІДЛИВОЮ

Тісто:
2 горнятка муки
1 рівна ложка цукру
1 яйце
1 ложка масла
½ ложечки соди (бейкінґ сода)
дрібка солі

Підлива:
½ горнятка меду або цукру
1 горнятко води
½ горнятка втертого маку

З муки і решти складників замісити тісто, розкачати на ¼ інча завгрубшки або й тонше, зробити в ньому неглибокі квадратні нарізи, поколоти виделками та пекти на блясі в середньо-гарячій печі.

Готові холодні коржі поламати невеличкими квадратами (так як позначено ножем) та залити втертим маком, розведеним звареним сиропом з меду, або цукру.

КОРЖИКИ ДО ЧАЮ

1½ горнятка муки
¾ горнятка цукру
3 жовтки
1 яйце
1 ложка руму
сік і шкірка з одної цитрини
½ ложечки ванілі

Просіяти муку, додати вбиті жовтки з цукром, влити рум, сік і обтерту шкірку з цитрини та ванілю. Все разом добре вимісити та розкачати тонко. Викраювати формочками тісточка, помастити яйцем, можна й посипати зверху цукром і дрібно січеними горіхами, як хто любить та пекти в середньо-гарячій печі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Відділ ОУК, Монтреал, Кв. (збірка зі Свята Книжки і $5.00 замість вінка на могилу бл. п. Віри Савчук)	$37.00
С. Савчук, Торонто, Онт. (збірка на поминальнім обіді по похороні бл. п. Віри Савчук)	30.00
А. Корда, Саскатун, Саск. (з прийняття для п-ва Н. і Е. Василенко)	15.00
С. Долинчук, Руан, Кв. (з повесільної гостини в п-ва Г. і С. Хом'яків $7.00, з уродин п. Кіш $4.55)	11.55
С. Ґренюк, Виндсор, Онт.	10.00
А. і К. Гащин, Виндсор, Онт. (замість квітів на могилу бл. п. Й. Підперигори)	5.00
Ф. Бойко, Форт Віліям, Онт.	2.00
Є. Пиріг, Форт Віліям, Онт.	2.00
М. Барабаш, МекКіс Ракс, Па.	1.50
Г. Головацька, МекКіс Ракс, Па.	1.50
А. Кардаш, Принс Алберт, Саск.	1.50
М. Кукіз, Клівленд, Огайо	1.46
М. Король, Ванкувер, Б. К.	1.00
А. Крамар, Едмонтон, Алта.	.50

Всім жертводавцям щиро дякуємо за допомогу.

Адміністрація "Жіночого Світу"

Замість квітів на могилу бл. п. Йосифа Підперигори складаємо $5.00 для Українських Інвалідів і $5.00 на пресовий фонд "Жіночого Світу". **Антін і Ксеня Гащини**

ПРИЙМАЄМО ОГОЛОШЕННЯ РІЗДВЯНИХ ПОБАЖАНЬ

Як попередніми роками, так і цього року даємо нагоду Відділам ОУК, читачкам "Ж. С.", професіоналістам і підприємствам передати на сторінках "Жіночого Світу" традиційні різдвяні побажання своїм членкам, Братнім Організаціям, рідні, друзям, клієнтам, покупцям і ін.

Затримайте надалі цей гарний культурний звичай і разом з грішми зразу присилайте свої оголошення-побажання, до 15 грудня ц. р. найпізніше на адресу: Woman's World, Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

Ціни різдвяних побажань: ціла сторінка $50.00, ½ стор. $30.00, ¼ стор. $15.00, ⅛ стор. $10.00, 3 через 1½ цаля $5.00.

Адміністрація "Жіночого Світу"

Дорогі Українці! Зближаються Різдвяні Свята — час у якому Ви напевно схочете обдарувати Ваших рідних і друзів. А що ж може бути кращим і більш тривалим подарунком, як не "Жіночий Світ". Він завітає до них кожного місяця впродовж цілого року, щоразу принесе їм щось нового — пораду й розраду, а одночасно пригадає й ту милу особу, що зробила цей цінний і тривалий подарунок.

То ж не відкладайте, дорогі українки, а негайно замовте "Жіночий Світ" як різдвяний подарунок. Замовлення враз з грішми (річна передплата становить $3.50) висилайте на адресу:

Woman's World, P. O. Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

НА УВАГУ ЧИТАЧОК "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Заходом "Жіночого Світу" вже вийшли з друку прекрасні двоколірові чотири таблиці українських вишивок, відповідні на українські жіночі сорочки і блюзки, чоловічі і хлоп'ячі сорочки та на прикраси дитячої одежі.

Взори можна замовляти в Адміністрації "Жіночого Світу" по 25 центів за таблицю. Пересилку оплачуємо самі. При більшій скількості замовлення відповідний опуст. Замовлення разом з грішми висилайте на адресу:

WOMAN'S WORLD,
P. O. Box 791,
Winnipeg, Man., Canada.